

U C H W A Ł A Nr XVI / 131 / 08

Rady Gminy w Spytkowicach z dnia 28 lutego 2008 roku

w sprawie: **zatwierdzenia Strategii Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Gminy
Spytkowice na lata 2007 – 2015**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 2 i 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późniejszymi zmianami), **Rada Gminy
Spytkowice**

u c h w a ł a, co następuje:

§ 1

Uchwala się Strategię Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Gminy Spytkowice na lata 2007 – 2015 zgodnie z załącznikiem nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2

Traci moc Uchwała Nr XXXIV/282/05 Rady Gminy Spytkowice z dnia 27 października 2005 roku w sprawie Strategii Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Gminy Spytkowice.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Spytkowice.

§ 4

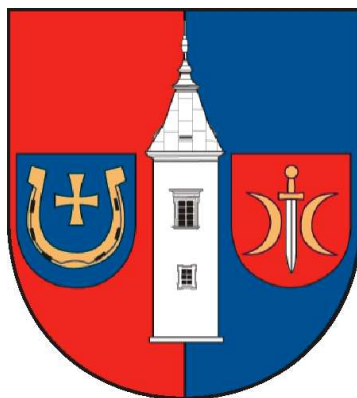
Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Strategia Rozwoju

Społeczno – Gospodarczego

Gminy Spytkowice

2007 - 2015

Misja gminy:

„Współpraca władz lokalnych ze społeczeństwem i ościennymi samorządami terytorialnymi w celu zapewnienia jak najlepszych warunków życia mieszkańców, tworzenia obszaru czystego ekologicznie, dążąca do usprawnienia sektora rolnego i usługowego, dbająca o ochronę osób zagrożonych utratą należnego statutu oraz kultywująca bogate tradycje”.

Spytkowice; grudzień 2007r.

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	3
2. Ogólna charakterystyka gminy Spytkowice	5
2.1. Historia gminy Spytkowice.....	5
2.1.1. Dziedzictwo kulturowe.....	7
2.2. Położenie gminy w obrębie województwa i powiatu	9
3. Charakterystyka i diagnoza aktualnego stanu społeczno – gospodarczego gminy.....	11
3.1. Analiza położenia geograficznego gminy, zasoby i walory przyrodnicze.....	11
3.1.1. Budowa geologiczna i surowce mineralne.....	12
3.1.2. Zasoby i walory przyrodnicze.....	13
3.2. Ogólna charakterystyka potencjału demograficznego.....	15
3.3. Rynek pracy i bezrobocie.....	20
3.4. Gospodarka.....	24
3.5. Rolnictwo i leśnictwo.....	26
3.5.1. Struktura użytków rolnych.....	26
3.5.2. Charakterystyka gospodarstw rolnych.....	27
3.5.3. Rodzaje produkcji roślinnej i zwierzęcej.....	28
3.6. Infrastruktura techniczna.....	28
3.6.1. Gospodarka odpadami.....	28
3.6.2. Wodociągi i kanalizacja.....	29
3.6.2.1. Zaopatrzenie w wodę.....	29
3.6.2.2. Odprowadzenie i oczyszczanie ścieków.....	31
3.6.3. Sieć gazowa.....	32
3.6.5. Sieć elektroenergetyczna.....	33
3.6.6. Usługi pocztowe i telekomunikacyjne.....	33
3.6.7. Ciepłownictwo.....	34
3.6.8. Sieć drogowa i stan techniczny dróg.....	34
3.7. Infrastruktura społeczna.....	36
3.7.1. Oświata.....	36
3.7.2. Kultura.....	37
3.7.3. Biblioteka Publiczna.....	38
3.7.4. Sport.....	40
3.7.5. Służba zdrowia.....	41
3.7.6. Pomoc społeczna.....	42
3.7.7. Bezpieczeństwo publiczne.....	45
3.7.8. Ochotnicza Straż Pożarna.....	45
3.8. Turystyka i rekreacja.....	46
3.9. Zagospodarowanie przestrzenne.....	47
3.10. Gospodarka finansowa.....	48
4. Strategia Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Gminy Spytkowice.....	51
4.1. Etapy procesu tworzenia strategii.....	51
4.2. Wizja gminy.....	51
4.3. Misja gminy.....	52
4.4. Cele strategiczne.....	52
4.5. Analiza SWOT mocnych i słabych stron, szans i zagrożeń.....	53
4.6. Analiza celów strategicznych.....	61
1. Rozbudowa i modernizacja bibliotek.....	65
5. Wdrażanie Strategii.....	73
5.1. Okres I - lata 2007 – 2010.....	73
5.2. Okres II - lata 2010 - 2013 oraz okres III - lata 2013 — 2015.....	73
6. Monitoring, ewaluacja i ocena strategii.....	74
7. Finansowanie Strategii.....	75
8. Zbieżność i powiązania ze Strategią Rozwoju Województwa Małopolskiego, Powiatu Wadowickiego i Zintegrowaną Strategią Rozwoju Obszarów Wiejskich.....	76
8.1. Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2007 – 2013.....	76
8.2. Strategia Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Powiatu Wadowickiego.....	81
8.3. Zintegrowana Strategia Rozwoju Obszarów Wiejskich „Dolina Karpia”.....	83
9. Wnioski.....	85
10. Źródła danych wykorzystane podczas opracowywania strategii.....	86

1. Wprowadzenie.

Prawidłowe funkcjonowanie gminy nie jest możliwe, jeśli nie zostaną jasno sformułowane kierunki jej rozwoju i aktywności w przewidywanej perspektywie czasowej. Taką konieczność dostrzegły również władze samorządowe gminy Spytkowice, jak również organizacje pozarządowe działające na terenie gminy, które po raz pierwszy w 2002 roku przystąpiły do opracowywania Strategii Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Gminy Spytkowice. Strategia odpowiada na potrzebę kompleksowego i długofalowego podejścia do rozwoju gminy w szybko zmieniających się i coraz bardziej konkurencyjnym otoczeniu. Planowanie strategiczne nie daje gwarancji sukcesu, ale znacznie zwiększa jego prawdopodobieństwo.

Samorząd Gminy z racji zadań własnych zobowiązany jest do wdrażania działań związanych z koniecznością wieloletniego planowania strategicznego. Rozwój gminy, rozwiązywanie problemów mieszkańców, wspieranie rozwoju gospodarstw i przedsiębiorstw, poprawa warunków życia, pozyskiwanie środków zewnętrznych (fundusze krajowe i europejskie) nie są możliwe bez Strategii Rozwoju Gminy, która w sposób bezpośredni odnosi się do obecnych uwarunkowań makroekonomicznych, mikroekonomicznych, społecznych i lokalnych.

Opracowanie dokumentu jakim jest strategia rozwoju gminy wymaga elastyczności i otwarcia na wyzwania przyszłości, ale przede wszystkim musi sprostać oczekiwaniom mieszkańców. Jest to dokument uchwalany przez Radę Gminy w celu określenia najważniejszych zamierzeń, osiąganych wspólnym wysiłkiem władz samorządowych, mieszkańców i podmiotów gospodarczych. Narzędziem realizacji strategii są głównie publiczne środki finansowe. Zamierzenia ambitnej gminy Spytkowice wykraczają jednak poza jej własne możliwości budżetowe. Dlatego konieczne jest stosowanie takich metod działania, jak: przedsięwzięcia publiczno – prywatne, współpraca międzygminna, pozyskiwanie środków pozabudżetowych, zlecanie zadań publicznych organizacjom społecznym, zachęcania inwestorów do inwestowania w gminie, interwencyjne działania rządu, władz regionalnych i powiatowych. We współczesnym świecie gminy i miasta osiągają sukces dzięki umiejętnemu łączeniu konkurencji i współpracy, rynku i polityki, wspierania najbardziej efektywnych i pomocy nieprzystosowanym. Oznacza to, że samorząd gminy nie

jest jedynym i wyłącznym podmiotem strategii rozwoju, choć ponosi odpowiedzialność za jej sformułowanie i uchwalenie. Strategia ma się stać instrumentem rozwoju gminy, zapewniającym ochronę interesu różnych grup społecznych i kształtującym wizję przyszłości gminy. Dobra strategia to taka, której uczestnicy nawet po kilku latach prowadzenia programu ciągle uważają, że są na początku drogi.

Wieloaspektowość i wielopodmiotowość strategii wymaga szerokiego udziału społecznego w trakcie jej formułowania. Proponowane rozwiązania i przedsięwzięcia rozwojowe muszą być realne ekonomicznie, akceptowane społecznie, przeprowadzalne politycznie, dopuszczalne z punktu widzenia ochrony zasobów i przyrody, wykonalne technicznie i możliwe do umiejscowienia w konkretnej przestrzeni.

Tymi zasadami kierował się Zespół Zadaniowy przygotowując niniejszy dokument. Opracowując strategię dążono do uzyskania odpowiedzi na pytanie: Jak należy kształtować rozwój gminy w tak szybko zmieniającej się rzeczywistości i jaka musi być jej wizja na przyszłe lata? I w ten sposób powstała Strategia Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Gminy Spytkowice na lata 2007 – 2013, w której zawarte zostały cele, kierunki i programy, których realizacja nada konkretny kształt aspiracjom władz gminy i sprostą oczekiwaniom mieszkańców.

Strategia Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Gminy Spytkowice 2007 – 2013 jest zgodna z założeniami Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2007 – 2013, w której w następujący sposób określono wizję rozwoju województwa: *„Małopolska – regionem szans wszechstronnego rozwoju ludzi i nowoczesnej gospodarki, silnym aktywnością swych mieszkańców, czerpiącym z dziedzictwa przeszłości i zachowującym tożsamość w integrującej się Europie”*.

2. Ogólna charakterystyka gminy Spytkowice

2.1. Historia gminy Spytkowice.

Spytkowice należą do osad starych, a osadnictwo na ich terenie sięga epoki neolitu i kultury łużyckiej. Badania historyczne i archeologiczne potwierdzają istnienie na terenie Gminy Spytkowice licznych śladów osadnictwa, które koncentrowało się przede wszystkim w dolinach głównych rzek oraz na terenie zalewowym Wisły. Zaliczają się one do najstarszych wsi dawnego księstwa zatorskiego. Przez tereny Spytkowic prowadził bardzo ważny szlak handlowy z Czech i Moraw do Polski. W 1179 roku została utworzona w Spytkowicach komora celna Małopolski.

Pierwsza wzmianka pisana o Spytkowicach pochodzi z 1229 roku i dotyczy Henryka Brodatego, który przebywał tu na zjeździe z dygnitarzami krakowskimi, spadkobiercami Konrada Morawieckiego. W wiekach XI – XII Spytkowice, położone były na pograniczu Śląska i Małopolski, należąc do Kasztelani Oświęcimskiej. Rok 1284 zapisuje się w historii Spytkowic wydarzeniem związanym z nadaniem przez księcia opolskiego Przemysława Cystersom z Mogiły 16 łanów frankońskich w lesie koło Łączan za 6 łanów ziemi uprawnej w Spytkowicach, na których to terenach została założona wieś Ryczów. W roku 1286 Władysław Opolski daruje wieś Ryczów klasztorowi Tynieckiemu. Inne ważne wydarzenia w historii Spytkowic to:

Rok 1297	- pierwsza wzmianka pisana o wsi Bachowice, które należą wówczas do książąt cieszyńskich
Rok 1304	- książę opolski zezwala na skolonizowanie tych terenów na prawie niemieckim oraz nadaje im prawo immunitetowe i sądowe
Rok 1326	- w wykazie dziesięciny papieskiej występuje proboszcz Michael ze Spikowic (Spytkowic)
Rok 1329	- wzmianka pisana o Ryczowie, który był już wsią dobrze zagospodarowaną
Rok 1354	- w Bachowicach wybudowano kościół filialny parafii spytkowickiej
Rok 1436	- powstanie parafii w Ryczowie
Rok 1450	- pierwsza wzmianka pisana o Półwsi, w związku z jej sprzedażą klasztorowi Cystersów z Mogiły

Rok 1470	- pierwsza wzmianka o wsi Miejsce, w której podaje się, że istniał tu kościół p.w. Matki Boskiej
Rok 1488	- wzmianka o istnieniu folwarku z zabudowaniami w Ryczowie; w tym czasie Ryczów ze Spytkowicami, Półwsią, Zygodowicami i Woźnikami stanowiły centrum gospodarcze Cystersów z Mogiły
I połowa XVI wieku	- wzniesienie murowanego zamku w Spytkowicach przez kasztelana sądeckiego Wawrzyńca Myszkowskiego
Rok 1513	- na terenie Spytkowic zginął z ręki Wawrzyńca Myszkowskiego ostatni książę zatorski Janusz IV, a spór dotyczył zamknięcia dopływu wody do stawów hodowlanych
II połowa XVI wieku	- zmian kościoła w Bachowicach na zbór kalwiński
Rok 1522	- Opat mogiński Schpoth uzyskał przywileje, na mocy których Ryczów został wyłączony z jurysdykcji prawa śląskiego i oddany pod działania prawa polskiego
Rok 1564	- włączenie przez króla Zygmunta Augusta Księstwa Zatorskiego i Oświęcimskiego do województwa krakowskiego
Rok 1584	- wieś Spytkowice nabył biskup krakowski Marcin Szyszkowski usuwając kalwinów i przeprowadzając rekuncyjację kościoła
XVI wiek	- zbudowano drewniany kościół p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego w Ryczowie
Rok 1630	- Marcin Szyszkowski powiększył dobra Myszkowskich i przebudował zamek na okazałą rezydencję z ogrodem
Rok 1633	- rozpoczęcie budowy kościoła p.w. Św. Katarzyny w Spytkowicach
Rok 1683	- poświęcenie kościoła w Spytkowicach, podczas marszu króla Jana III Sobieskiego na Wiedeń
XVII – XIX wiek	- Spytkowice są dziedziczone przez rodziny Lubomirskich, Czartoryskich i Potockich
Koniec XVIII wieku	- konfiskata Ryczowa przez Austrię
Rok 1808	- sprzedaż wsi Ryczów hrabiemu Tadeuszowi Dzieduszyckiemu herbu Sas ze Lwowa
Od 1830 r. do końca XIX w	- właścicielami Ryczowa są: hrabina Działyńska, hrabina Dzieduszycka i baronowa Błazewska.
Rok 1887	- powstanie w Spytkowicach jednego z pierwszych na ziemiach polskich kółka rolniczego

Początek XX wieku	- dzięki inicjatywom gospodarczym ks. Gołby w Bachowicach powstaje m.in. murowany kościół, szkoła rolnicza, bank oraz następuje rozwój sadownictwa
II wojna światowa	- między miejscowościami Spytkowice i Ryczów przebiegała granica Generalnej Guberni i III Rzeszy
Po II wojnie światowej	- Spytkowice jako gromada należą do powiatu wadowickiego w województwie krakowskim
Rok 1973	- Wojewódzka Rada Narodowa w Krakowie utworzyła w powiecie wadowickim Gminę Spytkowice
Rok 1975	- gmina Spytkowice włączona zostaje do nowoutworzonego województwa bielsko – bialskiego
Rok 1999	- gmina Spytkowice wchodzi w skład powiatu wadowickiego w województwie małopolskim
1 stycznia 2007 rok	- obszar gminy zostaje powiększony o sołectwo Półwieś z gminy Brzeźnica

2.1.1. Dziedzictwo kulturowe.

Gmina Spytkowice jako obszar starego osadnictwa odznacza się bogactwem dóbr kultury i architektury, wśród których wyróżniamy: stanowiska archeologiczne, zabytki kultury materialnej oraz liczne krzyże i kapliczki przydrożne. Najcenniejsze z tych zabytków zostały wpisane do rejestru zabytków i należą do nich między innymi:

Zamek w Spytkowicach – zbudowany w I połowie XVI wieku przez kasztelana sądeckiego Wawrzyńca Myszkowskiego, w stylu renesansowo-gotyckim, powiększony i przekształcony w okazałą rezydencję wczesnobarokową (około 1630r.) przez biskupa krakowskiego Marcina Szyszkowskiego. Zniszczony przez pożar i działania wojenne w 1945r. W latach 80-tych i 90-tych XX wieku w zamku przeprowadzono gruntowne prace remontowe i konserwatorskie, podczas których zamkowi przywrócono wczesnobarokowy wygląd i układ przestrzenny. Obiekt jest murowany, o trzech skrzydłach ujmujących prostokątny dziedziniec na którym rośnie 150 letni kasztanowiec, z kwadratową wieżą w południowo-wschodnim narożniku. Wokół zamku rozciąga się zabytkowy zespół parkowy. Po północnej stronie zamku znajdował się w XVIII w. ogród, za nim rozciągały się stawy, a od wschodu zabudowania gospodarcze, z których do dnia dzisiejszego przetrwał budynek tzw. “dawnej gorzelni”. Planuje się przeprowadzenie remontu tego obiektu i wykorzystanie jako zaplecze techniczne Zamku.

Kościół p.w. Św. Katarzyny Aleksandryjskiej – w stylu wczesnobarokowym został wzniesiony w I połowie XVII wieku w miejscu starej drewnianej świątyni. Budowa kościoła została rozpoczęta przez biskupa warmińskiego Mikołaja Szyszkowskiego w 1633r., a ukończona przez Łukasza Opalińskiego podskarbiego poznańskiego. Kościół został konsekrowany w 1683r. przez Mikołaja Obarskiego biskupa pomocniczego krakowskiego podczas marszu króla Jana III Sobieskiego na Wiedeń. Kościół jest murowany z kamienia i cegły, jednonawowy z prezbiterium zamkniętym półkoliście absydą. Zasadniczym elementem wystroju wnętrza świątyni jest ołtarz główny, który wykonany został w 1645r. przez Jerzego Cymesmana, znanego stolarza krakowskiego. W 1646r. w ołtarzu umieszczono przywieziony z Rzymu obraz przedstawiający męczeństwo św. Katarzyny Aleksandryjskiej. Bogactwem wnętrza są również ołtarze boczne późnobarokowe z obrazami Matki Boskiej z Dzieciątkiem i Chrystusa Ukrzyżowanego wykonane w latach 1753 – 1754. Obiekt stanowi cenny przykład barokowej architektury sakralnej. Ochroną objęto budynek kościoła wraz z najbliższym otoczeniem, murowanym ogrodzeniem i drzewostanem, a także obiekty położone w ogrodzie wokół miejscowej plebani.

Dwór w Ryczowie - zbudowany około 1870r. w stylu pseudoromańskim przez generała Piaseckiego. Dwór na rzucie prostokąta, częściowo podpiwniczony, dwukondygnacyjny. Narożnik północno-zachodni ukształtowany w formie sześciobocznej wieżyczki. Dachy dwuspadowe, podkreślone profilowanym gzymsem oraz fryzem arkadowym. Obiekt stanowi przykład unikalnej architektury dworskiej XIX wieku. W otoczeniu znajduje się park dworski założony około 1865r. z układem komunikacyjnym stanowiący połączenie z Dworem. Obiekt pod względem przyrodniczym stanowi rzadką enklawę urządzonej zieleni, reprezentowanej przez kilkadziesiąt starych drzew w wieku 100 – 250 lat. Charakterystyczną cechą starodrzewu jest występowanie kilku rzadkich gatunków takich jak: tulipanowiec amerykański, magnolia drzewiasta i cisy pospolite.

W Gminie Spytkowice warto jeszcze zobaczyć **kaplicę Św. Bartłomieja w Bachowicach**. Zbudowana została w XVII wieku na placu po starym kościele parafialnym, który został przekształcony w XVI wieku na zbór kalwiński, a następnie w XVIII wystawiony na licytację i rozebrany na zlecenie władz austriackich. Jest to obiekt murowany, w którym umieszczono wyposażenie z dawnego kościoła.

Cennym zabytkiem kultury sakralnej na tym terenie jest **Kamienny Krzyż Pokutny**. Tkwi osadzony w ziemi, przy drodze do przysiółka Kaniów i liczy przeszło 400 lat. Z krzyżem związana jest legenda o zbójniku Stefanie, który grasował w Bachowickim lesie o czym wspomniano w książce pt. „Bachowice Dawniej a Dziś”: *“Powtarzali dawni mieszkańcy wsi, że zbójcy ukryci w lesie napadli księdza gdy jechał do chorego, zabili go i pochowali przy drodze wiodącej na Kaniów. Na grobie wyrósł krzyż kamienny...”*

Dodatkowo na całym obszarze gminy, a zwłaszcza w jej północnej części, znajduje się kilkadziesiąt stanowisk archeologicznych z epoki kamiennej, neolitu i kultury łużyckiej. Sześć najcenniejszych z nich wpisano do rejestru zabytków.

2.2. Położenie gminy w obrębie województwa i powiatu .

Gmina Spytkowice położona jest w zachodniej części województwa małopolskiego, w powiecie wadowickim, którego jest najdalej na północ wysuniętą częścią. Jej północną granicę stanowi dawne i obecne koryto Wisły, zaś w części południowej sięga po Pogórze Wielickie. Graniczy z dwoma gminami powiatu wadowickiego tj: Tomice i Brzeźnica oraz z gminą Zator w powiecie oświęcimskim, gminą Alwernia w powiecie chrzanowski i gminą Czernichów w powiecie krakowskim. Z dwoma ostatnimi granicę stanowi Królowa Polskich Rzek – Wisła.

Rys. nr. 1. Położenie gminy Spytkowice w powiecie wadowickim.

Źródło: www.gminypolskie.pl

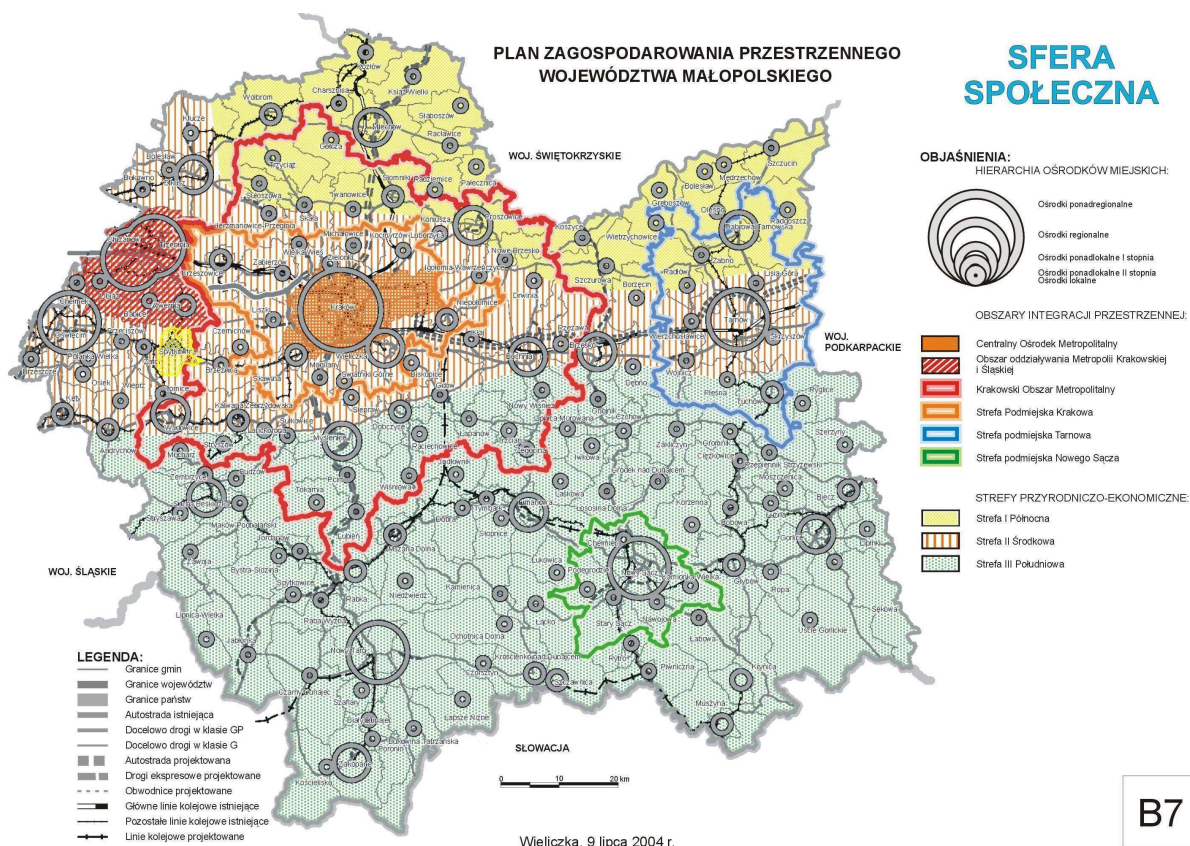

Gmina zajmuje obszar o powierzchni 5008 ha, a zamieszkuje ją 10054 osoby, co stanowi 6,5% mieszkańców powiatu wadowickiego. Gmina Spytkowice jest gminą wiejską. W jej skład wchodzi sześć sołectw: Spytkowice, Ryczów, Bachowice, Miejsce, Półwieś i Lipowa. Ośrodkiem administracji samorządowej są Spytkowice, spełniające funkcję centrum życia społeczno – gospodarczego gminy.

Przez gminę przebiega droga krajowa nr 44 Gliwice – Kraków oraz sieć dróg powiatowych. W Spytkowicach znajduje się węzłowa stacja kolejowa na skrzyżowaniu szlaków Oświęcim – Kraków i Wadowice – Trzebinia. Gmina oddalona jest o 40 km od królewskiego miasta Krakowa i 15 km od papieskich Wadowic.

Część terenów gminy Spytkowice (sołectwo Półwieś) należy do Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego. Stwarza to szanse na rozwój powiązań komunikacyjnych i infrastrukturalnych z Krakowem, zwłaszcza, że rozwój KOM zapisano jako jedno z celów w strategii rozwoju województwa małopolskiego.

Rys. nr.2. Krakowski Obszar Metropolitalny.

Źródło: Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego.

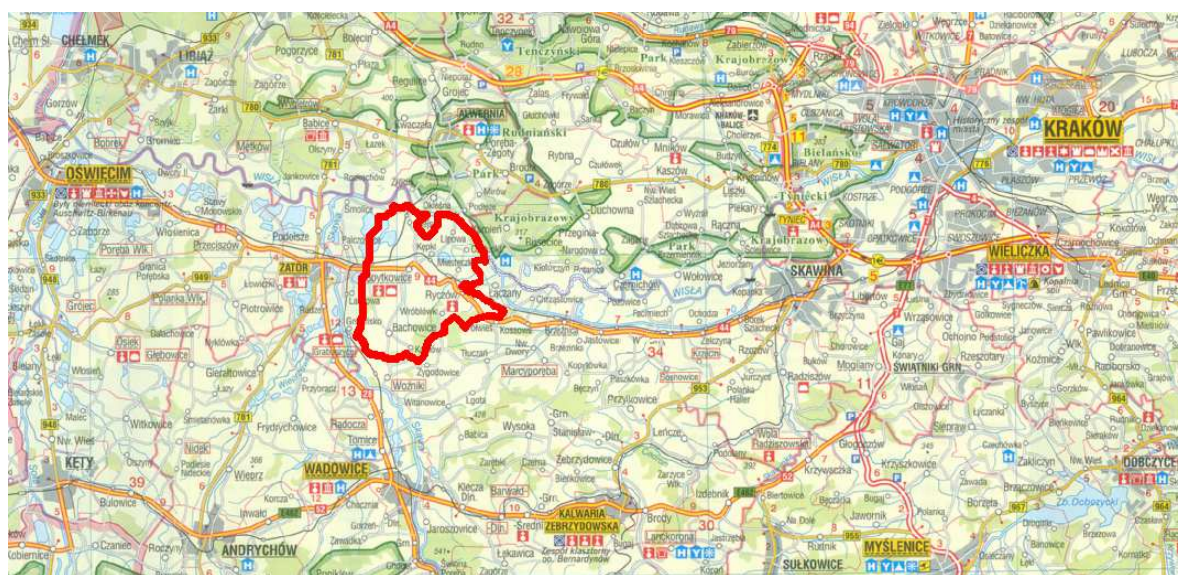

3. Charakterystyka i diagnoza aktualnego stanu społeczno – gospodarczego gminy.

3.1. Analiza położenia geograficznego gminy, zasoby i walory przyrodnicze.

Gmina znajduje się na zachód od stolicy województwa – Krakowa i jej centrum administracyjne - miejscowość Spytkowice oddalona jest od centrum Krakowa o 40 km. Inne, mniejsze, ale ważne ośrodki przemysłowe leżące w pobliżu to Skawina (25 km od miejscowości Spytkowice), Wadowice (15 km), Oświęcim (20 km)

Rys. nr. 3. Położenie gminy w województwie.

Źródło: Mapa Okolic Krakowa.

Rys. nr. 4. Położenie Spytkowic od najważniejszych miast w regionie.

Źródło: www.wrotamalopolski.pl

Pod względem fizyczno – geograficznym gmina Spytkowice leży w obrębie dwóch dużych jednostek fizjograficznych tj. podprowincji Północne Podkarpacie i podprowincji Zewnętrzne Karpaty Zachodnie. Północna część gminy położona jest w makroregionie Kotliny Oświęcimskiej, a pozostały obszar leży na Pogórzu Zachodniobeskidzkim. Biorąc pod uwagę jednostki fizyczno – geograficzne niższego rzędu, w obrębie gminy wyróżnić można: Dolinę Górnej Wisły, Pogórze Wilamowickie, Rów Skawiński i Pogórze Wielickie.

Pod względem ukształtowania terenu w gminie wyraźnie wyróżniają się dwie duże formy, tj. płaską (niziną) podnoszącą się ku południowi systemem tarasów akumulacyjnych (część Kotliny Oświęcimskiej) oraz pagórkowatą, o silnym rozczłonkowaniu dolinami część Zewnętrznych Karpat Zachodnich. Najwyżej wyniesiony punkt leży na wysokości 341 m n.p.m. (obszary leśne Bachowic), a najniżej położony punkt występuje na wysokości 214 m n.p.m. (koryto Wisły). Najbardziej urozmaicony obszar pod względem rzeźby i krajobrazu występuje w części środkowej i południowej gminy. Obszar ten charakteryzuje się wyrównanymi szerokimi garbami oraz pojedynczymi wzgórzami, które są rozcięte siecią wąskich, głębokich i nieckowatych dolin deluwialnych. Spłaszczone wierzchowiny wododziałowe garbów schodzą stopniowo, a w wielu miejscach gwałtownie, stromymi stokami do płaskich dolin (wąwozy i parowy), które wyścielone są osadami aluwialnymi.

3.1.1. Budowa geologiczna i surowce mineralne.

Gmina Spytkowice położona jest częściowo na utworach fliszowych nasuniętych Karpat (w części południowej) i na utworach miocénskich przedgórza Karpat. Na zerodowanych częściowo utworach fliszowych (w południowej części gminy) i na utworach miocénskich (w pozostałej części gminy) znajdują się różnej miąższości utwory czwartorzędowe. Pod utworami miocenu występują utwory karbonu górnego i dolnego.

Z budowa geologiczną związane jest występowanie surowców mineralnych. Na terenie gminy występują:

- **Węgiel kamienny**

Gmina położona jest na bogatych pokładach węgla kamiennego. Przed II wojną światową rozpoczęto tutaj budowę kopalni, jednak ze względu na trudne warunki eksploatacyjne budowy nie ukończono. Pokłady te zalegają na głębokości od 300 do 800m, a ponad 98% obszaru gminy to pole rezerwowe górnictwa węgla kamiennego.

- **Skały ilaste**

Ilaste surowce ceramiki budowlanej eksploatowane były od 1929 roku w jedynej, obecnie nieczynnej i nieistniejącej cegielni zlokalizowanej w Bachowicach. Surowiec przydatny był do produkcji cegieł. Obecnie złoża jest nieczynne, ale jego eksploatacja jest ciągle możliwa.

- **Kruszywa naturalne**

W obrębie gminy Spytkowice występują udokumentowane duże złoża piasku i pospółki „Łączany”. Zasoby bilansowe pospółki wynoszą 6089181m³, a piasku – 1082989m³ i zostały zatwierdzone decyzją nr KZK/012/K/3274/75/76. Tereny te w ustaleniach miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Spytkowice, przeznaczone są do eksploatacji jako tereny wydobywcze kruszywa, a powstały w wyniku eksploatacji duży zbiornik wodny powinien w przyszłości pełnić funkcję rekreacyjną.

- **Wody geotermalne**

Na terenie gminy występują zbiorniki wód geotermalnych, które zalegają na głębokości 2550m do 2960m, temperatura tych wód wynosi około 90°C, a ich zasoby to 8,4km³. Wydaje się, że w przyszłości energia geotermalna może stanowić alternatywne źródło energii dla gminy Spytkowice.

3.1.2. Zasoby i walory przyrodnicze.

Gmina Spytkowice w swej północnej części położona jest w makroregionie Kotlina Oświęcimska, natomiast jej pozostały teren leży na Pogórzu Zachodniobeskidzkim. Takie położenie sprawia, że na granicy z rzeką Wisłą teren gminy jest płaski z licznymi wodami stojącymi, utworzonymi przez stare koryta rzeki i stawy hodowlane o powierzchni 300 ha, zaś w kierunku południowym ukształtowanie terenu zmienia się w pagórkowate z licznymi wąwozami, zagajnikami oraz lasami o powierzchni 518 ha. Urozmaicone położenie i różnorodność ukształtowania terenu stanowią o bogactwie szaty roślinnej i świata zwierzęcego na terenie gminy.

Flora Spytkowic liczy kilkaset gatunków, w tym 8 gatunków roślin objętych ochroną ścisłą, 6 gatunków objętych ochroną częściową i 14 gatunków roślin rzadkich. Należą do nich m.in.: barwinek pospolity, bluszcz pospolity, grązel żółty, grzybieńczyk wodny, kruszczyk

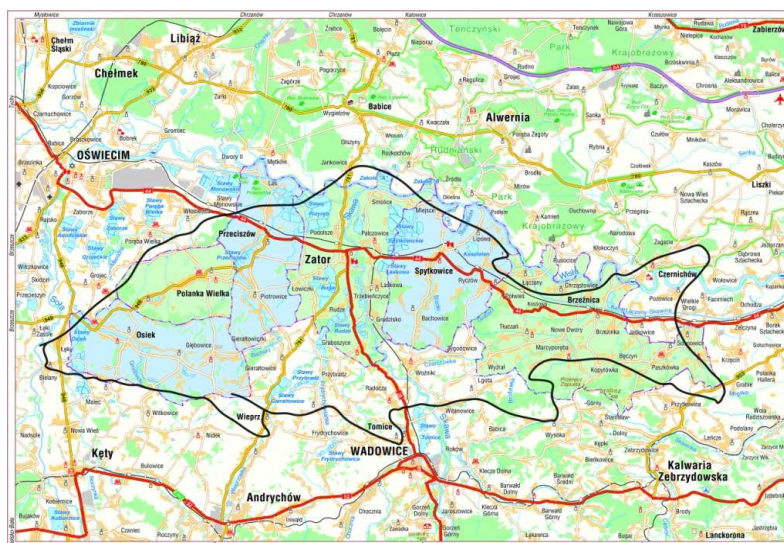

szerokolistny, skrzyp olbrzymi, storczyk szerokolistny, wawrzynek wilczełyko. Ciekawym miejscem pod względem przyrodniczym są lasy. Ten niezwykle urokliwy pagórkowaty teren porośnięty kwaśną buczyną niżową, nadają im parkowy charakter. Tereny te zasiedla wiele gatunków fauny jak: sarna, lis, zając, kuna leśna, jeż, wiewiórka, kret i licznie gnieźdzące się ptaki wśród których znajdziemy: jastrzębia, myszołowa, sowy kilka gatunków dzięciołów, sówkę, kosa, kukułkę, ziembę

Bardzo atrakcyjnym miejscem dla wędkarzy, myśliwych i ornitologów jest starorzecze Wisły i kompleks stawów rybnych z otuliną zieleni. Cały ten pas, porośnięty krzewami i zaroślami wodnymi to wylęgarnia ptactwa w liczbie gatunków rzadko już spotykanych. Gnieźdzą się tutaj kormorany, bociany białe i czarne, gęgawy, perkozy dwuczuby i zauszniki oraz ślepowrony, które są ptasim symbolem tych terenów. Duża linia brzegowa “Wiśliska” jest bogato ukształtowana, porośnięta krzewami, a w wodach żyją licznie prawie wszystkie gatunki ryb słodkowodnych, wśród których znajdujemy: szczupaka, okonia, lina, leszcza, a przede wszystkim karpia, który jest “królem” tutejszych wód.

W związku z występowaniem na terenie gminy Spytkowice licznych stawów rybnych i zbiorników wodnych rozpoczęto wraz z gminami Zator, Przeciszów, Osiek Polanka Wielka i Brzeźnica realizację projektu pn. „Dolina Karpia”. Celem ogólnym projektu jest stworzenie warunków wypromowania terenu, zapewnienie spójnego rozwoju i stworzenie nowych miejsc pracy. Projekt realizowany jest poprzez stworzenie kompleksowej i spójnej oferty turystycznej opartej na naturalnych zasobach środowiska, poprawę i rozwój infrastruktury technicznej, lokalny rozwój turystyki i wypromowanie produktu regionalnego jakim jest przede wszystkim “Karp” oraz inne gatunki ryb hodowane w kompleksie spytkowickich stawów.

Na terenie gminy Koła Gospodyń Wiejskich i Związki Emerytów i Rencistów kultywują tradycję produktów lokalnych, które mają również szansę wypromować gminę. Produkty te przyrządzane są według 100 – letnich receptur. Należą do nich: smalec domowy ze skwarkami, wodzianka, kwosek ze śliw wędzonych, kwosek na serwotce i zacierka (prażuchy).

Rys.nr.5. Mapa “Doliny Karpia”

Źródło: Ulotka informacyjna “Leader+ Spójny Rozwój Gmin Doliny Karpia”.

3.2. Ogólna charakterystyka potencjału demograficznego.

Liczba mieszkańców gminy jest jednym z czynników rozwoju i potencjalnych możliwości gospodarczych. W gminie Spytkowice na przestrzeni lat kształtowała się w następujących wielkościach:

Tabela nr 1. Liczba ludności Gminy Spytkowice oraz gęstość zaludnienia.

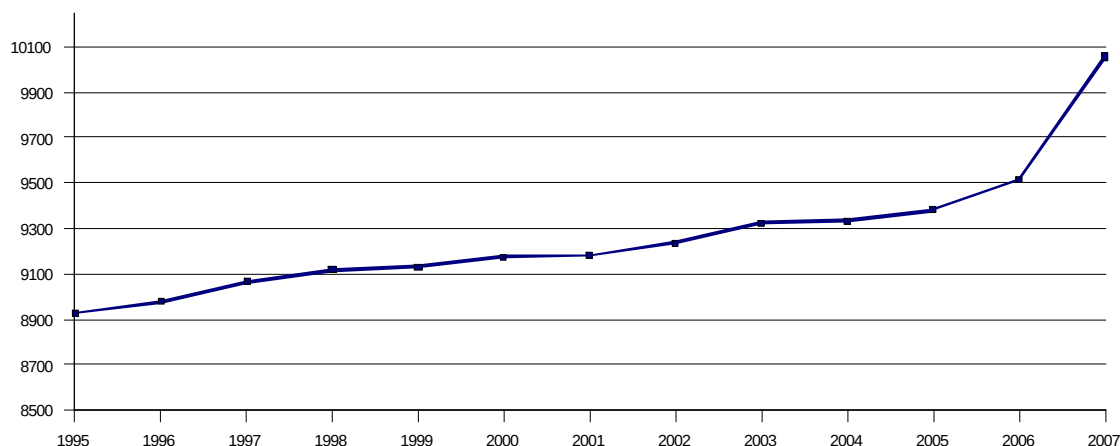
Rok	Ludność gminy w latach 1995-2007			
	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Gęstość zaludnienia [os./km ²]
1995	8927	4355	4572	189,9
2000	9118	4437	4681	194,0
2001	9181	4467	4714	195,3
2002	9236	4497	4739	196,5
2003	9323	4535	4788	198,4
2004	9331	4550	4781	198,5
2005	9382	4572	4810	199,6
2006	9502	4608	4893	202,0
2007	10054	4880	5174	200,8

Źródło: Opracowanie własne

Gminę Spytkowice /wg stanu na 01.01.2007r./ zamieszkuje 10 054 osoby , co stanowi 6,5% ludności powiatu wadowickiego i 0,3% ludności województwa małopolskiego. Gmina charakteryzuje się nadwyżką kobiet (51,5%) w stosunku do mężczyzn (48,5%).

Wykres nr.1. Liczba ludności w gminie w latach 1995-2007

Źródło: Opracowanie własne.

Z powyższego wykresu wynika, że liczba ludności w ciągu ostatnich lat systematycznie wzrasta. W latach 1995 – 2006 nastąpił przyrost liczby ludności gminy o 587 osób. Gwałtowny skok na początku 2007r. spowodowany był zmianą granic administracyjnych gminy Spytkowice związaną z przyłączeniem sołectwa Półwieś. Wysoki przyrost ludności gminy jest efektem dodatniego przyrostu naturalnego oraz dodatniego salda migracji w ostatnich latach.

Tabela nr.2. Saldo migracji w latach 1995 – 2005.

Saldo migracji w latach 1995-2005											
Rok	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Osoby	25	5	27	15	7	7	35	48	41	-1	27

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Tabela nr.3. Przyrost naturalny w latach 1995 – 2005.

Przyrost naturalny w latach 1995-2005											
Rok	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Osoby	44	47	56	52	38	42	29	14	46	9	24

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Ruch naturalny ludności oraz migracje w sposób bezpośredni wpływają na wzrost, spadek lub stabilizację liczby ludności. O kształtowaniu się powyższych elementów decydować będzie sytuacja gminy, a inaczej mówiąc, warunki egzystencji mieszkańców. W tabeli poniżej podano inne wskaźniki demograficzne (dane roku 2005) w porównaniu do analogicznych wskaźników dla powiatu wadowickiego, województwa małopolskiego i Polski.

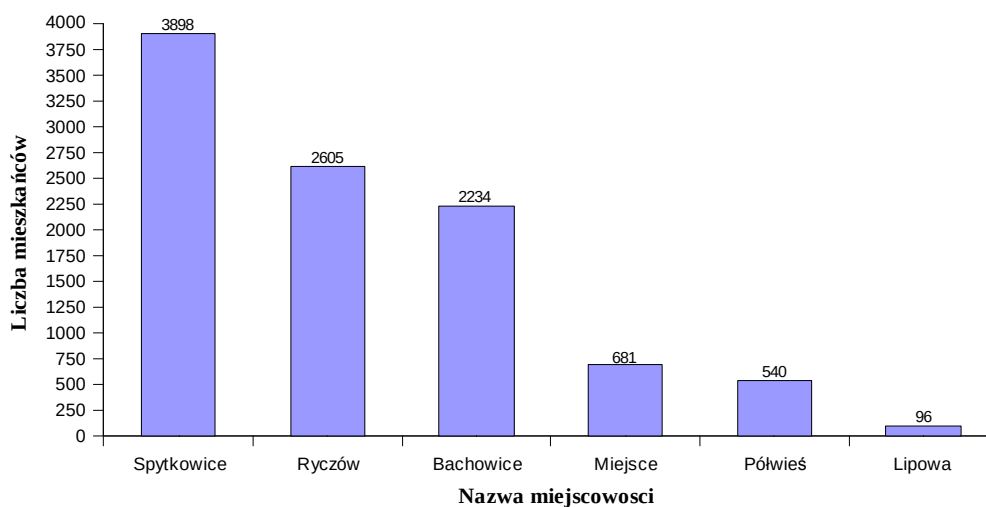
Tabela nr.4. Wskaźniki demograficzne.

Wskaźniki – 2005 r.	Jdn.	Spytkowice	Powiat	Województwo	Polska
<i>kobiety na 100 mężczyzn</i>	osoba	105	104	106	107
<i>małżeństwa na 1000 ludności</i>	para	5,7	6,1	5,6	5,4
<i>urodzenia żywe na 1000 ludności</i>	osoba	12,3	10,7	10	9,5
<i>zgony na 1000 ludności</i>	osoba	9,7	8,6	8,9	9,7
<i>przyrost naturalny na 1000 ludności</i>	osoba	2,6	2,1	1,1	-0,1

Źródło :Dane statystyczne GUS.

Z przedstawionych powyżej danych wynika, że przyrost naturalny na terenie gminy Spytkowice jest dodatni, wobec ujemnego w Polsce i zdecydowanie wyższy niż w województwie małopolskim oraz powiecie wadowickim. Jest to zjawisko, które należy ocenić bardzo pozytywnie, podobnie jak wzrost liczby ludności napływającej do gminy. Nakładanie się tych zjawisk, w przypadku utrzymania tendencji w latach następnych może mieć kolosalne znaczenie dla rozwoju gminy.

Rozmieszczenie mieszkańców na terenie gminy jest wyraźnie zróżnicowane. Prawie 39% ludności gminy zamieszkuje sołectwo Spytkowice. W sołectwie Ryczów zamieszkuje około 26% ludności gmin, a w sołectwie Bachowice ponad 22% ludności gminy. Pozostałe sołectw tj. Miejsce, Półwieś i Lipowa skupiają ponad 13% ludności gminy. Odmienne nieco kształtuje się wskaźnik gęstości zaludnienia. Największą wartością charakteryzuje się sołectwo Ryczów – 278,8 os/km². Również bardzo wysoką wartość osiąga w sołectwie Miejsce, gdzie wynosi 246,8 os/km². Wskaźnik zaludnienia powyżej 185 os/km² cechuje sołectwa Spytkowice (189,9 os/km²) i Półwieś (186,6 os/km²). Do średnio zaludnionych terenów należy sołectwo Bachowice, w którym wskaźnik gęstości zaludnienia wynosi 163,2 os/km², zaś najniższą wartość osiąga w sołectwo Lipowa (110,6 os/km²).

Wykres nr.2. Liczba mieszkańców w sołectwach gminy Spytkowice

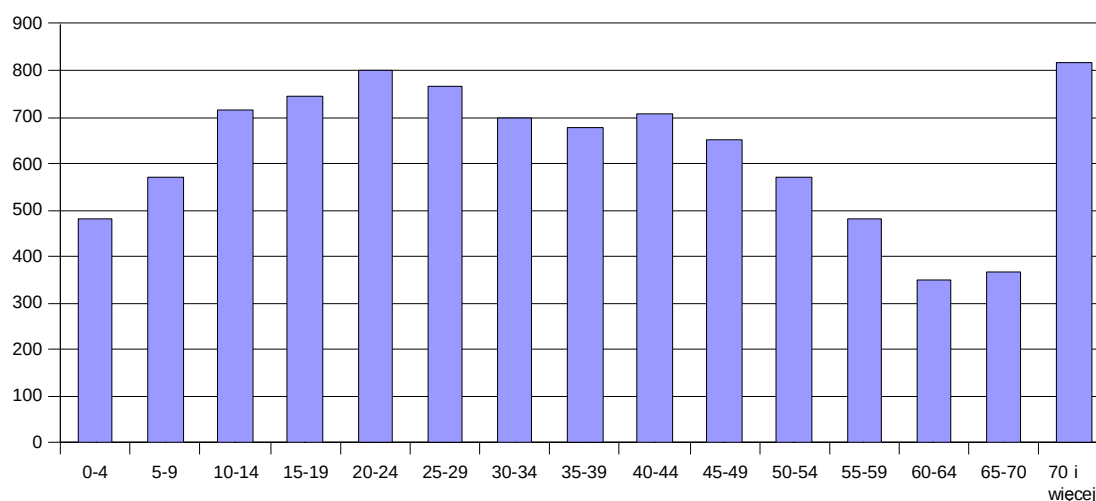
Źródło: Opracowanie własne

Struktura wieku ludności to również jeden z czynników warunkujących możliwości rozwoju gospodarczego. Podział ludności według grup wiekowych w 2006r. przedstawiał się następująco:

Tabela nr.5. Podział ludności gminy wg. grup wiekowych.

Podział ludności gminy według grup wiekowych			
Grupa wiekowa	Liczba ludności		
	Ogółem	Mężczyzn	Kobiet
0 – 4	483	249	234
5 – 9	569	281	288
10 – 14	713	344	369
15 – 19	744	353	391
20 – 24	800	420	380
25 – 29	767	389	378
30 – 34	700	357	343
35 – 39	678	354	324
40 – 44	706	360	346
45 – 49	652	341	311
50 – 54	569	289	280
55 – 59	480	247	233
60 – 64	350	155	195
65 – 69	367	150	217
70 i więcej	817	291	526

Źródło: Dane GUS.

Wykres nr.3. Struktura ludności gminy wg grup wiekowych.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wyż demograficzny w grupie wiekowej 10 – 14, 15 – 19, 20 – 24 i 25 – 29 oznacza wzrost zapotrzebowania na pracę dla osób młodych obecnie i w najbliższych latach. Zjawisko to może mieć korzystny wpływ na rozwój gospodarczy gminy Spytkowice.

Ze względu na wiek produkcyjny procentowy podział ludności gminy podano poniżej wraz z wskaźnikiem obciążenia demograficznego tzn. liczbę ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym. Dla porównania podano dane dla powiatu wadowickiego, województwa małopolskiego i Polski.

Tabela nr.6. Podział ludności gminy wg wieku produkcyjnego (stan na 01.01.2007r).

Struktura demograficzna ludności gminy			
Wiek	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
Wiek przedprodukcyjny (do 18 roku życia)	2394	1182	1212
Wiek produkcyjny (od 18 do 60 lub 65 roku życia)	6212	3240	2972
Wiek poprodukcyjny (powyżej 60 lub 65 roku życia)	1448	458	990

Źródło: Opracowanie własne.

Procentowy udział ludność w wieku produkcyjnym wynosi ok. 62%, w wieku przedprodukcyjnym ok. 24% natomiast w wieku poprodukcyjnym ok. 14% ogółu ludności.

Tabela nr.7. Wskaźniki obciążenia demograficznego.

Wskaźniki obciążenia demograficznego					
Wskaźniki – 2005 r.	Jdn.	Spytkowice	Powiat	Województwo	Polska
W wieku przedprodukcyjnym	%	24,2	23,5	21,8	20,6
W wieku produkcyjnym	%	61,3	61,9	62,7	64
W wieku poprodukcyjnym	%	14,5	14,6	15,5	15,4
Wskaźnik obciążenia demograficznego ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	%	63,1	61,4	59,6	56,3

Źródło: Dane statystyczne GUS.

Jak widać z tabeli gmina ma niekorzystny wskaźnik obciążenia demograficznego. Pocieszeniem jest fakt, że w ostatnich latach ulega on znacznej poprawie i wyż demograficzny w grupie 10 – 14 i 15-19 pozwala przypuszczać, że ta tendencja się utrzyma.

Tabela nr.8. Wskaźnik obciążenia demograficznego w latach 1995 – 2005.

Wskaźnik obciążenia demograficznego w latach 1995-2005											
Rok	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Wskaźnik	75,9	75,6	75,7	74,9	73,9	73,5	71,4	69,4	67,5	65,1	63,1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

3.3. Rynek pracy i bezrobocie.

Przemiany zachodzące w systemie gospodarczym kraju spowodowały powstanie zjawiska bezrobocia. Zjawisko to dotknęło również gminę Spytkowice. Wg stanu na koniec 2004r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wadowicach zarejestrowanych było 567 bezrobotnych z terenu gminy. W kolejnych latach nastąpił zmniejszenie tego zjawiska, co obrazuje tabela poniżej.

Tabela nr.9. Liczba i struktura bezrobotnych wg wieku oraz stopa bezrobocia na terenie gminy.

Struktura bezrobotnych wg wieku na terenie gminy w latach 2004 - 2007					
Wskaźnik		Rok			
		2004	2005	2006	2007
Liczba bezrobotnych		567	562	415	384
Wiek	15 – 17 lat	0	0	0	0
	18 – 24 lat	190	199	116	89
	25 – 34 lat	149	149	115	106
	35 – 44 lat	124	110	87	89
	45 – 54 lat	93	91	79	80
	55 – 59 lat	9	11	15	16
	60 – 64 lat	2	2	3	4
Stopa bezrobocia	Gmina Spytkowice	6,08%	5,99%	4,36%	3,82%
	Powiat wadowicki	15,70%	15,20%	13,10%	12,50%
	Województwo małopolskie	15,00%	13,80%	11,40%	11,00%
	Polska	19,10%	17,60%	14,90%	14,40%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP w Wadowicach.

Z powyższych danych wynika, że liczba bezrobotnych na terenie gminy Spytkowice spada. Również korzystnym zjawiskiem jest znaczący spadek liczby osób bezrobotnych w wieku 18 – 24 lat. Kwestią niemierzalną pozostaje bezrobocie ukryte występujące na terenach wiejskich, które na pewno powiększa faktyczną liczbę osób pozostających bez stałego źródła utrzymania. Niepokojącym zjawiskiem jest dominujący udział osób długotrwale bezrobotnych wśród pozbawionych pracy. Im dłużej pozostają one biernie zawodowo tym trudniej jest je aktywizować i motywować do działania. Poniższa tabela obrazuje podział osób bezrobotnych według przedziałów czasowych pozostawania bez pracy.

Tabela nr.10. Struktura bezrobotnych wg czasu pozostawania bez pracy..

Struktura bezrobotnych wg czasu pozostawania bez pracy na terenie gminy w latach 2004 - 2007				
Czas pozostawania bez pracy	Rok			
	2004	2005	2006	2007
<i>do 1 miesiąca</i>	40	48	29	15
<i>1 – 3 miesięcy</i>	78	97	56	69
<i>3 – 6 miesięcy</i>	69	89	68	54
<i>6 – 12 miesięcy</i>	87	74	67	70
<i>12 – 24 miesięcy</i>	119	79	66	65
<i>pow. 24 miesięcy</i>	174	175	129	111

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP w Wadowicach.

Porównując okresy pozostawania bez pracy na przełomie ostatnich czterech lat zauważamy spadek osób pozostających bez pracy przez okres do 1-go miesiąca, podczas gdy nadal (pomimo spadku) dominują osoby pozostające bezrobotne powyżej 24-ch miesięcy, a ich udział nadal stanowi około 30% ogółu bezrobotnych.

Kolejnym wyznacznikiem analizy jest poziom wykształcenia bezrobotnych. Analizując zebrane dane można stwierdzić, że ogólna struktura wykształcenia nie uległa większym zmianom. Zauważa się spadek osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym a także podstawowym i niepełnym podstawowym oraz utrzymywanie się na stałym poziomie liczby osób z wykształceniem wyższym. Sytuacja taka może się pogłębiać, gdyż z jednej strony zauważa się wzrost zainteresowania społeczeństwa osiąganiem wyższego wykształcenia, z drugiej strony zmniejsz się grupa osób z wykształceniem zawodowym i podstawowym a ci, którzy je posiadają coraz częściej poszukują korzystnych warunków zatrudnienia poza granicami kraju.

Tabela nr. 11. Struktura osób bezrobotnych wg poziomu wykształcenia

Struktura bezrobotnych wg, poziomu wykształcenia na terenie gminy w latach 2004 - 2007				
Wykształcenie	Rok			
	2004	2005	2006	2007
<i>wyższe</i>	8	10	11	10
<i>policealne i średnie zawodowe</i>	119	134	96	87
<i>średnie ogólnokształcące</i>	27	35	28	24
<i>zasadnicze zawodowe</i>	239	222	155	142
<i>podstawowe i niepełne podstawowe</i>	174	161	125	121

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP w Wadowicach.

Analizując dalej bezrobocie na terenie gminy Spytkowice należy dokonać jego podziału z punktu widzenia stażu pracy. Cała populacja bezrobotnych została podzielona na siedem grup, co przedstawia poniższa tabela

Tabela nr. 12. Struktura osób bezrobotnych wg stażu pracy

Struktura bezrobotnych wg, poziomu wykształcenia na terenie gminy w latach 2004 - 2007				
Staż pracy	Rok			
	2004	2005	2006	2007
<i>bez stażu</i>	117	123	94	78
<i>do 1 roku</i>	80	77	51	42
<i>1 – 5 lat</i>	126	135	100	95
<i>5 – 10 lat</i>	84	85	45	43
<i>10 – 20 lat</i>	104	90	80	82
<i>20 – 30 lat</i>	48	42	37	34
<i>pow. 30 lat</i>	8	10	8	10

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP w Wadowicach.

Przedstawiona powyżej struktura na przełomie czterech ostatnich lat jest względnie stała i nie obserwujemy zasadniczych zmian. Największą grupę stanowią nadal osoby ze stażem pracy w przedziale 1 – 5 lat. Również bardzo liczne są grupy osób bez stażu pracy i ze stażem pracy w przedziale 10 – 20 lat. Jednak pocieszającym jest fakt systematycznego zmniejszania się liczby bezrobotnych na terenie gminy.

Bezrobotni z gminy Spytkowice stanowią 5,4% osób bezrobotnych w powiecie. Ponieważ mieszkańcy gminy stanowią 6,5% ludności powiatu, można przyjąć, że obecnie problem bezrobocia na obszarze gminy nie jest większy niż w całym powiecie. Niemniej w ocenie sytuacji należy brać pod uwagę niekorzystny wskaźnik obciążenia demograficznego i demograficzny wyż młodych ludzi wchodzących na rynek pracy.

W celu zmniejszenia bezrobocia Gmina współpracuje z Powiatowym Urzędem Pracy w Wadowicach i Wojewódzkim Urzędem Pracy w Krakowie. W ramach współpracy realizowane były i są programy reintegracji zawodowej takie jak: „Bezpieczny wał”, „Konserwator”, „Drogowiec”, „Mój dom – moja praca”, „Bezpieczna i czysta gmina” i „Reintegracja zawodowa – powrót do pracy”. Jednak środki posiadane przez Urząd Gminy i pozyskane z PUP lub WUP pozwalają na doraźną pracę jedynie dla kilkunastu osób w ramach stażu, robót publicznych, interwencyjnych, prac społecznie użytecznych i służby zastępczej.

Tabela nr.13. Stan zatrudnienia pracowników interwencyjnych i publicznych.

Stan zatrudnienia pracowników interwencyjnych i publicznych w latach 2004- 2007				
<i>Rok</i>	2004	2005	2006	2007
<i>Osoby</i>	55	143	143	60

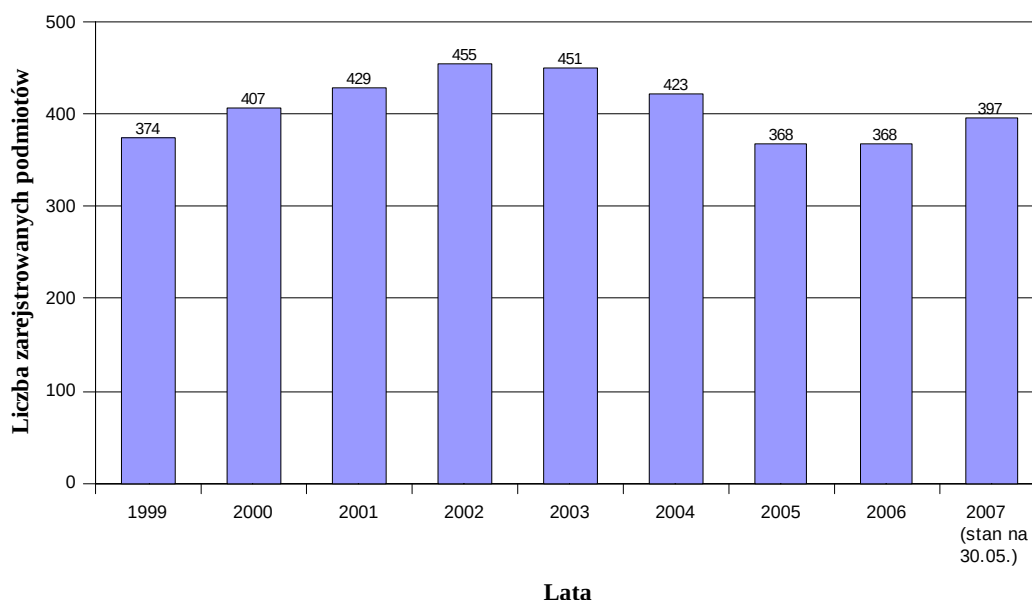
Źródło: Opracowanie własne.

Szansą na nowe miejsca pracy dla mieszkańców gminy Spytkowice jest rozwój Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego i stref gospodarczych w Skawinie, przede wszystkim na obszarze 130 ha, od granicy Krakowa do ul. Torowej, gdzie powstaje strefa przemysłowa Skawina - Północ. Już dzisiaj działa tam kilka dużych firm. Dodatkowo na terenie Skawiny znajduje się obszar o powierzchni 50 ha w bezpośrednim sąsiedztwie Elektrowni Skawina S.A.– przeznaczony pod budownictwo przemysłowe.

3.4. Gospodarka.

Gmina Spytkowice to gmina o charakterze wielofunkcyjnym. Do większych zakładów należą: mieszalnia pasz „De Heuse”, PPHU „SPEC-GAZ”, PHU „JANPA”, PPDM „DROG-BUD”, Przedsiębiorstwo Robót Wodno Inżynieryjnych „PRWI”, FPHU „ANDMAR”, FHUP „CEM-BUD”, PPHU „PULS”, Wytwórnia napojów „SAHARA”, ubojnia drobiu „KO - BO”. Na obszarze gminy zarejestrowanych jest 398 podmiotów gospodarczych, wśród których jest 12 podmiotów publicznych. Oznacza to, że podmioty prywatne stanowią zdecydowaną większość tj. 97,2%.

Wskaźnik przedsiębiorczości liczony jako ilość podmiotów gospodarczych na 10000 mieszkańców wynosi 395. Jest on zdecydowanie niższy od podobnych wskaźników dla powiatu, województwa i kraju, które wynoszą odpowiednio: powiat – 956, województwo – 887 i Polska – 948.

Wykres nr.4. Liczba zarejestrowanych działalności na terenie gminy w latach 1999-2007.

Źródło: Opracowanie własne.

Zdecydowaną większość wśród zarejestrowanych jednostek gospodarczych (95%) stanowią mikroprzedsiębiorstwa, zatrudniające do 9 osób. Wśród nich dominują osoby fizyczne prowadzące własną działalność. Świadczy to o dużej przedsiębiorczości lokalnego społeczeństwa, ale jednocześnie wskazuje na ich słabość finansową oraz mniejszą skłonność do innowacji, co znacznie obniża możliwości rozwojowe.

Na 1000 mieszkańców gminy przypadają 39,6 firmy. Największą ich koncentrację notuje się w Spytkowicach.

Podstawową dziedziną działalności przedsiębiorstw jest handel i gastronomia (25%) oraz usługi budowlane i remontowe (25%). Istotną rolę odgrywają także firmy związane ze świadczeniem usług transportowych oraz magazynowych – 13%. Około 15% przedsiębiorstw prowadzi działalność produkcyjną. Wśród nich dominują podmioty zajmujące się produkcją odzieży (krawcy) oraz piekarnie i ciastkarnie.

3.5. Rolnictwo i leśnictwo.

3.5.1. Struktura użytków rolnych.

Gmina Spytkowice należy do gmin o charakterze wielofunkcyjnym, choć ciągle dla wielu jej mieszkańców głównym źródłem utrzymania jest prowadzenie indywidualnych gospodarstw rolnych.

Ogólna powierzchnia gminy wynosi 5008ha. Użytki rolne stanowią ponad 71% terenu gminy, lasy i grunty leśne – 10%, a pozostałe grunty – 19%. W użytkowaniu rolników indywidualnych znajduje się około 98% użytków rolnych.

Tabela nr.14. Użytkowanie gruntów w gminie Spytkowice.

<i>Użytkowanie gruntu w gminie Spytkowice na dzień 31.05.2007r.</i>	
<i>Rodzaj użytku</i>	<i>Powierzchnia [ha]</i>
Powierzchnia ogólna gminy	5008
Użytki rolne ogółem	3566
Grunty orne	2965
Sady	68
Łąki	293
Pastwiska	250
Lasy i grunty leśne	518
Pozostałe grunty i nieużytki	914

Źródło: Opracowanie własne.

W strukturze użytków rolnych 83% stanowią grunty orne, natomiast pozostałe użytki to łąki (8%) i pastwiska (7%). Najmniejszą grupę są sady, które zajmują 2% użytków rolnych gminy. Mają one najczęściej charakter przydomowy i nie odgrywają znaczącej roli dla gospodarki gminnej.

W tabeli poniżej podano strukturę użytków obszaru gminy procentowo, w porównaniu do obszaru powiatu, województwa i Polski.

Tabela. nr.15. Struktura użytków.

<i>Struktura użytków obszaru gminy</i>					
<i>Rodzaj użytku</i>	<i>Jedn.</i>	<i>Spytkowice</i>	<i>Powiat</i>	<i>Województwo</i>	<i>Polska</i>
<i>Użytki rolne</i>	%	71,2	59,3	53,2	58,2
<i>Lasy i grunty leśne</i>	%	10,3	24,1	29,3	29,4
<i>Pozostałe grunty i nieużytki</i>	%	18,5	16,6	17,5	12,4

Źródło: Opracowanie własne.

Jak widać z tabeli, gmina Spytkowice ma wyższy odsetek użytków rolnych niż powiat, województwo małopolskie i Polska. Również wyższy jest odsetek pozostałych gruntów i nieużytków. Natomiast dużo niższy w porównaniu do powiatu i prawie trzykrotnie niższy w porównaniu do województwa małopolskiego i Polski jest odsetek lasów i gruntów leśnych. Grunty leśne publiczne stanowią 66,8% wszystkich gruntów leśnych. Są grunty publiczne Skarbu Państwa, w zdecydowanej większości w zarządzie Lasów Państwowych. Pozostałe grunty to grunty prywatne. Porównując do powiatu i województwa, grunty leśne publiczne na terenie gminy Spytkowice stanowią wyższy odsetek całości gruntów leśnych (powiat – 51,4%, województwo – 57,0%), natomiast jest to znacznie mniej niż w Polsce, gdzie grunty leśne publiczne stanowią 82,7%

Gleby występujące na terenie gminy są dobrej jakości. Prawie 50% stanowią gleby klasy III, ponad 40% klasy IV i blisko 7 % gleby klasy V. Jedynie 3% to gleby klasy II, nie występują tu natomiast gleby klasy I.

3.5.2. Charakterystyka gospodarstw rolnych.

Gospodarstwa rolne w gminie charakteryzują się niekorzystną strukturą agrarną, ponieważ w grupie gospodarstw powyżej 1ha ponad 95 % stanowią gospodarstwa o powierzchni mniejszej niż 5 ha. Niecałe 4% stanowią gospodarstwa o wielkości 5-15ha i zaledwie 1% większe niż 15ha. Struktura tych gospodarstw przedstawia się następująco:

Tabela nr.16. Struktura gospodarstw rolnych

<i>Struktura gospodarstw rolnych wg. powierzchni</i>		
<i>Rodzaj gospodarstw</i>	<i>Liczba gospodarstw</i>	<i>%</i>
Ogółem	1797	100,00%
do 1 ha	572	31,80%
1ha – 2ha	757	42,10%
2ha – 5ha	409	22,80%
5ha – 7ha	27	1,50%
7ha – 10ha	15	0,80%
10ha – 15ha	5	0,20%
powyżej 15ha	12	0,80%

Źródło: Opracowanie własne.

Średnia wielkość gospodarstw wszystkich w gminie Spytkowice w 2005r. wyniosła 1,6 ha, a grupie powyżej 1 ha – 2,6 ha. Średnia wielkość wszystkich gospodarstw w 2005 roku wg BDR GUS w województwie małopolskim wynosiła 4,3 ha/gospodarstwo rolne, a w Polsce – 11,4 ha/gospodarstwo rolne. Obecnie średnia wielkość gospodarstwa w gminie wynosi 2,16ha. W poprzednich latach czyniono starania celem przeprowadzenia scalania gruntów, jednak rolnicy nie wyrazili zgody i brak było większego zainteresowania tym tematem.

3.5.3. Rodzaje produkcji roślinnej i zwierzęcej.

Gospodarstwa na terenie gminy to przeważnie gospodarstwa o produkcji wielokierunkowej. W strukturze zasiewów na terenie gminy przeważa uprawa zbóż, która stanowi ok. 75% ogólnej powierzchni uprawianych gruntów ornych. Jest to głównie uprawa pszenicy oraz mieszanki zbóż z przeznaczeniem na paszę. Drugie miejsce zajmują ziemniaki (16,5%), natomiast pozostałe uprawy z wyjątkiem pastewnych(6,1%), stanowią znikomy odsetek powierzchni zasianej.

W produkcji zwierzęcej przeważa chów tuczników i macior na odchów małych prosiąt. Wyraźnie zaznaczył się spadek pogłowia bydła, zwłaszcza krów, w stosunku do lat poprzednich. Poziom pogłowia trzody chlewnej utrzymuje na poziomie 1999r. W ostatnich latach zauważono duży spadek pogłowia bydła -o ok. 50% w stosunku do lat poprzednich.

W przyszłości rozwój rolnictwa powinien opierać się przede wszystkim na wzroście areału gospodarstw, specjalizacji produkcji, zagospodarowaniu nieużytków przez zalesianie i zadrzewianie oraz rozwijaniu nowych form gospodarowania, w tym agroturystyki połączonej z rolnictwem ekologicznym.

3.6. Infrastruktura techniczna.

3.6.1. Gospodarka odpadami.

Usuwaniami odpadów na terenie Gminy zajmuje się sześć firm posiadających decyzję Wójta Gminy Spytkowice zezwalającą na prowadzenie działalności w zakresie odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości. Z danych gminnych wynika, iż ogólna ilość posesji objętych zbiórką odpadów komunalnych wynosiła na koniec maja 2007 ok. 2025 co stanowi 82 % ilości posesji w Gminie Spytkowice. Największy udział w usuwaniu i

zagospodarowywaniu odpadów stałych posiada Zakład Usług Komunalnych Spytkowice.

Gmina posiada opracowane : Program Ochrony Środowiska i Plan Gospodarki Odpadami uchwalone Uchwałą Nr XXV/198/04 Rady Gminy Spytkowice z dnia 30 grudnia 2004r. oraz projekt rekultywacji nieczynnego składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne przy ulicy Krakowskiej w Spytkowicach.

Na terenie Gminy Spytkowice zinwentaryzowano 198.640, 45 m² płyt azbestowo cementowych falistych i płaskich zawierających azbest występujących głównie na pokryciach dachowych budynków mieszkalnych i budynków gospodarczych, które muszą zostać usunięte do 2032 roku. Problem azbestu i wyrobów zawierających azbest został ujęty w Planie Gospodarki Odpadami oraz Programie Ochrony Środowiska Gminy Spytkowice. Jednak jedynym i najlepszym sposobem unieszkodliwiania azbestu jest jego składowanie na wyspecjalizowanych w tym zakresie składowiskach. Niestety wiąże się to z dużymi kosztami finansowymi. Gmina Spytkowice planuje podjąć działania zmierzające do dofinansowania wywozu i unieszkodliwiania azbestu.

3.6.2. Wodociągi i kanalizacja.

Do prowadzenia całokształtu gospodarki wodociągowo- kanalizacyjnej na terenie Gminy Spytkowice jest powołany Gminny Zakład Usług Wodnych z siedzibą w Spytkowicach. Zakład swoją działalnością aktualnie obejmuje obszar gminy Spytkowice oraz część gminy Tomice tj. część miejscowości Woźniki. Przedmiotem działalności zakładu jest wykonywanie zadań o charakterze użyteczności publicznej, których celem jest zaspokajanie zbiorowych potrzeb ludności gminy w zakresie :

- zbiorowego zaopatrzenia i sprzedaży wody ,
- odprowadzania i oczyszczania ścieków ,
- budowy , eksploatacji , naprawy sieci wodociągowej i kanalizacyjnej oraz usuwania awarii sieci .

3.6.2.1. Zaopatrzenie w wodę.

Gmina korzysta z własnych ujęć wody. Zaopatrzenie w wodę odbiorców realizowane jest przez wodociąg grupowy „ Spytkowice – Ryczów ” oraz wodociąg „ Bachowice ”. Wodociąg „ Spytkowice – Ryczów ” zaopatruje w wodę sołectwa : Spytkowice, Miejsce,

Lipowa, Ryczów i Półwieś, a także na podstawie zawartej umowy z Gminą Brzeźnica dostarcza wodę do miejscowości Łączany i Chrzastowice. Wodociąg „ Bachowice ” zaopatruje sołectwo Bachowice, część Spytkowic i Ryczowa. W czerwcu 1998 r. wymienione wyżej sieci wodociągowe zostały ze sobą połączone i mogą obecnie współpracować ze sobą zapewniając mieszkańcom stały dostęp do wody .

Wodociąg grupowy „ Spytkowice – Ryczów ” jest zasilany w wodę z ujęć wód podziemnych:

- ujęcie „ Spytkowice – Kępki ” , w skład którego wchodzi dwie studnie wiercone (podstawowe) Sk-3 i Sk – 4 o sumarycznej wydajności eksploatacyjnej $Q = 116,6 \text{ m}^3/\text{h}$, oraz studnia awaryjna Sk – 5 o wydajności $Q = 46,5 \text{ m}^3/\text{h}$
- ujęcie „ Spytkowice – Dolne ” (awaryjne) , w skład którego wchodzi studnia podstawowa S – 2a o wydajności eksploatacyjnej $Q = 48 \text{ m}^3/\text{h}$.

Wodociąg „ Bachowice ” jest zasilany z ujęcia ze źródeł w Bachowicach, w skład którego wchodzi trzy źródła („ Ujście ” , „ Olsza ” i „ Czarca ”) o sumarycznej wydajności eksploatacyjnej $Q = 15,3 \text{ m}^3/\text{h}$.

Wydajności eksploatacyjne w/w ujęć są zatwierdzone stosownymi decyzjami przez Wydział Ochrony Środowiska Urzędu Wojewódzkiego w Bielsku – Białej. Jakość wody z eksploatowanych i awaryjnych ujęć odpowiada warunkom stawianym wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi, podanym w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia. Woda nie wymaga uzdatniania, jest tylko profilaktycznie chlorowana roztworem podchlorynu sodu w dawkach obowiązujących w normie .

Sieć wodociągowa działa na zasadzie współpracy ze zbiornikami wyrównawczymi. Na ujęciu „ Spytkowice – Kępki ” ze studni Sk – 3 woda jest tłoczona do zbiornika wyrównawczego $V = 400 \text{ m}^3$ w Spytkowicach Górnych, a ze studni Sk- 4 do zbiornika $V = 200 \text{ m}^3$ w Półwiu oraz poprzez przepompownię Ryczów do zbiornika $V = 100 \text{ m}^3$ w Ryczowie Górnym . Z ujęcia ze źródeł w Bachowicach poprzez pompownię woda jest tłoczona bezpośrednio do sieci wodociągowej w Bachowicach , a nadwyżki wody gromadzone są w wybudowanym w Bachowicach –Kaniowie zbiorniku wyrównawczym $V = 300 \text{ m}^3$

Omówione uprzednio wodociągi zaopatrują w wodę 2559 odbiorców gminy Spytkowice. Ogółem na terenie całej gminy znajduje się 83,9 km sieci wodociągowej

oraz 62,1 km przyłączy wody . Sieć wodociągowa pozwala na zaopatrzenie w wodę skupisk zabudowy zagrodowej oraz obiektów użyteczności publicznej i posiada wystarczającą przepustowość i wydajność. Potrzeby ludności w tym zakresie są całkowicie zaspokojone . W zakresie zaopatrzenia ludności w wodę pitną przewiduje się modernizację istniejącej sieci wodociągowej i przyłączy starego typu na nowe oraz wykonanie stosownych odwiertów celem lokalizacji nowych punktów ujęć wody podziemnej.

3.6.2.2. Odprowadzenie i oczyszczanie ścieków.

Na terenie gminy Spytkowice funkcjonują dwie oczyszczalnie ścieków:

1. Oczyszczalnia Ścieków Bachowice .

Oczyszczalnia ścieków gospodarczo – bytowych dla Zespołu Szkolno - Przedszkolnego, Domu Strażaka i budynków mieszkalnych w Bachowicach jest oczyszczalnią mechaniczno – biologiczną o przepustowości 34,0 m³/dobę . Odbiornikiem ścieków oczyszczonych jest potok Spytkowicki, prawobrzeżny dopływ Wisły. Przyjęta technologia oczyszczania ścieków pozwala na pełne mechaniczno – biologiczne oczyszczanie ścieków z redukcją związków biogennych. Ścieki surowe z terenu części zabudowy Bachowic (38 gospodarstw) , w tym Zespołu Szkół i Dom Strażaka doprowadzane są grawitacyjnie na teren oczyszczalni za pośrednictwem sieci kanalizacyjnej o długości 3,0km. Z pozostałych gospodarstw sołectwa Bachowice ścieki odprowadzane są najczęściej do bezodpływowych zbiorników.

Aby całkowicie wykorzystać docelową przepustowość oczyszczalni opracowany jest projekt budowlany sieci kanalizacyjnej wraz z przyłączami co umożliwi przyłączenie dodatkowo 18 budynków mieszkalnych i nowy budynek Ośrodka Zdrowia w Bachowicach. Część prac związanych z wykonaniem ok.400m kolektora i podłączeniem Domu Strażaka zostało wykonanych w 2006r, a pozostałe prace z tym związane planuje się wykonać w latach 2008-2009.

2. Oczyszczalnia Ścieków Spytkowice – Przewóz .

Oczyszczalnia ścieków w miejscowości Spytkowice jest oczyszczalnią mechaniczno – biologiczną typu „ ECOLO – CHIEF ” o max. przepustowości 300 m³ / dobę .Ścieki surowe doprowadzane są do oczyszczalni grawitacyjnie za pomocą kolektora o łącznej długości 12,4km a po oczyszczeniu odprowadzane są do rzeki Wisły poprzez układ istniejących rowów melioracyjnych.

Obecnie na terenie gminy znajduje się 15,4 km zbiorczej sieci kanalizacyjnej, która obsługuje 1063 osób z rzeczywistych 10054 mieszkańców gminy, co stanowi 10,6 % mieszkańców gminy. Stosunek sieci kanalizacyjnej do wodociągowej wynosi: 18,3%. Niski wskaźnik wskazuje na duże zagrożenie dla czystości wód i gleb. W województwie małopolskim wskaźnik ten wynosi w województwie małopolskim 48,8%, a w powiecie wadowickim 36,9%. Widać ogromną dysproporcję pomiędzy gminą Spytkowice, a powiatem i województwem w zakresie ilości osób korzystających z sieci kanalizacyjnej. Wynika to także z faktu, że dane uwzględniają miasta, gdzie infrastruktura kanalizacyjna w Polsce jest znacznie lepiej rozwinięta niż na obszarach wiejskich. W województwie małopolskim na wsi korzystający z kanalizacji stanowią 15,8% czyli i tak ponad trzykrotnie więcej niż w gminie Spytkowice.

Gmina posiada zatwierdzony przez Radę Gminy program docelowy w zakresie kompleksowego rozwiązania gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy Spytkowice. Przewiduje on wykonanie 64km zbiorczej sieci kanalizacyjnej i rozbudowę istniejącej oczyszczalni ścieków w Spytkowicach –Przewozie do przepustowości około 800m³/dobę co umożliwi przyłączenie całej wsi Spytkowice wraz z miejscowościami Ryczów , Miejsce i części wsi Bachowice oraz budowę nowej oczyszczalni ścieków o przepustowości około 150m³/d w Bachowicach dla pozostałej części wsi Bachowice. W związku ze zmianą granic administracyjnych gminy poprzez przyłączenie sołectwa Półwieś gmina dokona aktualizacji koncepcji, w której zostanie ujęte to sołectwo. Realizacja takiego programu całkowicie rozwiązałaby problemy gospodarki ściekowej w Gminie Spytkowice.

Gmina Spytkowice czyni również starania w sprawie wprowadzenia zmian do planu Aglomeracji Spytkowice i objęcie jej zasięgiem miejscowości Półwieś. Obecnie Aglomeracja Spytkowice swym zasięgiem obejmuje pięć tzw. „starych sołectw”. Została ona uwzględniona w Krajowym Programie Ścieków Komunalnych w załączniku 2-2-159 przyjętym przez Radę Ministrów w dniu 7 czerwca 2005r. i wyznaczona Rozporządzeniem Nr 19/06 Wojewody Małopolskiego z dnia 15 maja 2006r.

3.6.3. Sieć gazowa.

W gminie Spytkowice dobrze rozwinięta jest sieć gazownicza. Przez teren gminy

przebiega gazociąg wysokoprężny Ø500 CN64 o długości 7,0km wraz z istniejącą stacją redukcyjno – pomiarową. Obsługuje ona cały obszar gminy. Sieć średnioprężna (do Ø40) pozwala na podłączenie wszystkich gospodarstw do odbioru gazu ziemnego. Obecnie na terenie gminy znajduje się 1852 odbiorców gazu.

3.6.5. Sieć elektroenergetyczna.

Zaopatrzenie gminy w energię elektryczną pochodzi z GPZ Zator i GPZ Wadowice. Energia doprowadzana jest liniami napowietrznymi średniego napięcia 15 kV do stacji transformatorowych 15/0,4 kV, umieszczonych w poszczególnych miejscowościach gminy, a następnie dostarczana odbiorcom siecią rozdzielczą niskiego napięcia 0,4 kV. Stacje transformatorowe i sieć pokrywają jednolicie obszar gminy. Urządzenia i sieci posiadają rezerwę możliwości dostarczania energii odbiorcom a zaopatrzenie w energię elektryczną na tych terenach nie stanowi problemu co może mieć decydujące znaczenie dla rozwoju gminy.

Przez teren gminy przebiegają linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia mające znaczenie regionalne, wśród których znajdują się:

- linia wysokiego napięcia powietrzna 400kV Byczyna – Skawina o długości 7,5km,
- linia wysokiego napięcia powietrzna 110kV Laskowa – Borek Szlachecki o długości 6,9km,
- linia wysokiego napięcia powietrzna 110kV Spytkowice Górki – Lipowa o długości 5,0km,
- linia napowietrzna 15kV o łącznej długości 45,1 km.
- linie elektroenergetyczne przesyłowe 30kV które zasilają główny punkt zasilania trakcji PKP na terenie gminy Spytkowice.

Na terenie gminy sukcesywnie prowadzona jest modernizacja oświetlenia ulicznego oraz uzupełniane są punkty świetlne w celu poprawy bezpieczeństwa mieszkańców i użytkowników dróg..

3.6.6. Usługi pocztowe i telekomunikacyjne.

W dzisiejszym świecie istotną rolę odgrywa szybki przepływ informacji i komunikowanie się z otoczeniem. Stan usług pocztowo-telekomunikacyjnych w Gminie Spytkowice można ocenić jako dobry. Telekomunikacja jest ważnym czynnikiem brany pod

uwagę przy opracowywaniu rankingów atrakcyjności inwestycyjnej gmin. Gmina stelefonizowana jest w wysokim stopniu. Oprócz tradycyjnych łączności prowadzonej za pomocą kabli teletechnicznych funkcjonuje także na terenie gminy łączność za pomocą fal radiowych. Telefonii komórkowa obejmuje swym zasięgiem teren całej gminy, dzięki znajdującym się na jej terenie dwóm stacją bazowym telefonii komórkowej. Poprzez sieć telekomunikacyjną mieszkańcy gminy mają w duże części możliwość korzystania z szerokopasmowego dostępu do internetu.

Na terenie gminy funkcjonują dwa urzędy pocztowe co oznacza, że na jedną placówkę przypada około 5 tys. mieszkańców. Dla porównania w województwie małopolskim ten wskaźnik w 2005 roku wyniósł 5111 mieszkańców na jedną placówkę pocztową, a w Polsce – 4570.

3.6.7. Ciepłownictwo.

Na obszarze gminy nie ma całościowo zorganizowanej gospodarki w zakresie zaopatrzenia i pokrycia potrzeb cieplnych zarówno mieszkańców jak i usług, obiektów użyteczności publicznej i obiektów drobnej przedsiębiorczości. Zaopatrzenie w ciepło odbywa się przeważnie poprzez paleniska piecowe w starszych budynkach, a w nowszych budynkach lokalne instalacje centralnego ogrzewania. Głównym czynnikiem grzewczym jest węgiel, jego pochodne i gaz ziemny. Sporadycznie występują instalacje centralnego ogrzewania oparte na oleju opałowym, gazie propan-butan lub wykorzystujące odnawialne źródła energii w postaci kolektorów słonecznych.

3.6.8. Sieć drogowa i stan techniczny dróg.

Przez teren gminy przebiega droga krajowa nr 44 z Krakowa przez Skawinę, Spytkowice do Oświęcimia i Gliwic na długości 9,2km oraz cztery drogi powiatowe:

- 04 – 203 (1769K) Spytkowice – Witanowice na długości 5,97km,
- 04 – 206 (1772K) Tłuczań – Łączany na długości 4,35km,
- 04 – 201 (1773K) Spytkowice – Miejsce na długości 4,20km,
- 04 – 202 (1774K) Poręba Żegoty – Spytkowice na długości 4,76km.

Łączna długość dróg powiatowych na terenie gminy Spytkowice wynosi: 19,28km.

Na obszarze gminy znajduje się 66,42 km dróg gminnych, z czego 45,10 km posiada nawierzchnię ulepszoną bitumiczną, 14,10 km nawierzchnię żwirową i 7,17 km nawierzchnię gruntową. Stan techniczny dróg jest jednak niezadowalający, duża liczba dróg wymaga modernizacji, remontu i napraw. Szczególną uwagę należy zwrócić na przebudowę skrzyżowania, poprawę bezpieczeństwa i zmianę organizacji ruchu na:

- skrzyżowaniu drogi krajowej nr 44 z drogą powiatową nr 04 – 206 (1772K) w Ryczowie wraz z modernizacją i wykonaniem chodników (zadanie włączone przez GDDKiA do remontu drogi krajowej na lata 2007 – 2008),
- wykonaniu chodników w ciągu drogi krajowej (ul. Jana Pawła II) od skrzyżowania z drogą powiatową ul. Wadowicka w kierunku stacji kolejowej w Spytkowicach.

Z uwagi na wąskie pobocza dróg i znaczny ruch kołowy, należy kontynuować budowy chodników w celu zwiększenia bezpieczeństwa pieszych w ciągu dróg powiatowych na terenie gminy.

W tabeli podano wskaźniki łącznej długości dróg gminnych o nawierzchni twardej lub twardej ulepszonej na 100 km² i na 1000 mieszkańców. Dla porównania podano te same wskaźniki dla gmin wiejskich województwa małopolskiego i gmin wiejskich w Polsce.

Tabela nr. 17. Wskaźnik dróg gminnych o nawierzchni twardej lub twardej ulepszonej.

Wskaźnik dróg gminnych o nawierzchni twardej lub twardej ulepszonej.		
Drogi gminne	km/100 km²	km/1000 mieszkańców
Gmina Spytkowice	132,8	5,89
Województwo małopolskie – gminy wiejskie	129,0	4,1
Polska – gminy wiejskie	39,9	2,1

Źródło: Opracowanie własne

Zdecydowanie wyższe, od gmin wiejskich Małopolski i Polski, wskaźniki świadczą o bardzo rozbudowanej sieci dróg gminnych o nawierzchni twardej i twardej ulepszonej. Jest to konsekwencja rozproszonej zabudowy. Wiąże się to ze znacznym obciążeniem finansowym utrzymania tej sieci dróg.

Komunikację zbiorową drogową zapewniają głównie mikrobusy kilku firm. Prowadzą one kilkanaście kursów dziennie do Krakowa, Wadowic, Skawiny, Oświęcimia i Zatora. PKS Wadowice prowadzi trzy kursy w ciągu dnia ze Spytkowic do Wadowic, natomiast PKS Oświęcim dwa kursy ze Spytkowic do Oświęcimia.

Do autostrady A4 jest 25 km z miejscowości Spytkowice. Dostęp do autostrady będzie jeszcze szybszy dzięki planowanej budowie obwodnicy Skawiny. Gmina oddalona jest od lotniska w Balicach, które jest drugim po Okęciu w Warszawie portem lotniczym w Polsce, o 29 km jadąc przez Czernichów i 40 km przez Skawinę i dalej autostradą. Do Balic lata wiele tanich linii lotniczych i liczba ich pasażerów stale rośnie.

Równolegle do drogi krajowej biegnie linia kolejowa z Krakowa przez Skawinę, Brzeźnicę do Oświęcimia. Odbywa się na niej ruch zarówno towarowy, jak i pasażerski. PKP prowadzi cztery relacje w ciągu dnia ze Spytkowic do Krakowa oraz cztery relacje do Oświęcimia.

Północną granicą gminy stanowi rzeka Wisła, która jest mało eksploatowana, ale ruch żeglarski jest na niej możliwy. W Spytkowicach na przysiółku Przewóz znajduje się przeprawa promowa, która łączy gminę Spytkowice z gminą Alwernia.

3.7. Infrastruktura społeczna.

3.7.1. Oświata.

Na terenie gminy znajduje się 5 placówek oświatowych. Są to trzy Zespoły Szkolno - Przedszkolne oraz dwie Szkoły Podstawowe:

- Zespół Szkolno - Przedszkolny im. mjr H. Sucharskiego w Spytkowicach
- Zespół Szkolno – Przedszkolny im. Ks. Gołby w Bachowicach
- Zespół Szkolno – Przedszkolny im. Tadeusza Kościuszki w Ryczowie z punktem filialnym w Ryczowie – Chałupkach.
- Szkoła Podstawowa Nr2 w Spytkowicach
- Szkoła Podstawowa w Miejscu

W skład Zespołów Szkolno – Przedszkolnych wchodzi przedszkola, które rozpoczęły swoją działalność w lutym 2004 roku. Wcześniej na terenie Gminy nie funkcjonowało żadne Przedszkole. W każdym Zespole Szkolno – Przedszkolnym funkcjonuje stołówka szkolna, która jest w stanie wyżywić wszystkich uczniów. Również są świetlice szkolne i sale komputerowe, które zapewniają uczniom spędzenie wolnego czasu pod nadzorem nauczyciela i pedagoga.

Obecnie do szkół uczęszcza 1 297 uczniów, a liczba oddziałów szkolnych wynosi: 22

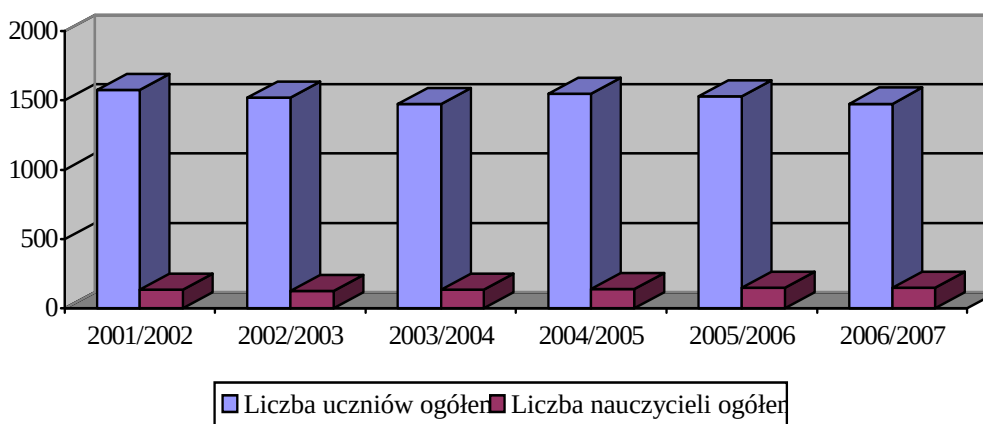
oddziały gimnazjalne i 48 oddziałów szkoły podstawowej. Obowiązkowym przygotowaniem przedszkolnym objęto 107 dzieci w wieku 6 lat tworząc 6 oddziałów”0” w Przedszkolach przy Zespołach Szkół lub Szkołach Podstawowych. Ponadto wychowaniem przedszkolnym objęto 72 dzieci w wieku 3-5 lat w utworzonych Przedszkolach przy Zespołach Szkół.

Tabela nr. 18. Liczba uczniów i nauczycieli w ciągu ostatnich 5 lat szkolnych.

Liczba uczniów i nauczycieli w ciągu ostatnich 5 lat szkolnych.							
Rok	Liczba uczniów					Liczba nauczycieli	
	Ogółem	Przedszkola	Oddział „0”	Szkoły Podstawowe	Gimnazjum	Ogółem	W tym pełnozatrudnionych
2001/2002	1576	-	153	946	477	132	96
2002/2003	1521	-	127	927	467	125	98
2003/2004	1475	-	119	908	448	135	95
2004/2005	1549	71	138	852	488	138	112
2005/2006	1528	72	124	827	505	147	111
2006/2007	1476	72	107	789	508	149	114

Źródło: Opracowanie własne.

Wykres nr. 5. Stosunek liczby uczniów do nauczycieli.

Źródło: Opracowanie własne.

3.7.2. Kultura.

Główną instytucją kulturotwórczą w gminie jest Gminny Ośrodek Kultury powstały lipcu 2000r., a wcześniej działający jako jeden z referatów Urzędu Gminy. Instytucji tej nadano funkcję organizatora kultury i propagatora sportu, którą prowadzi w oparciu o pięć świetlice wiejskie w Spytkowicach, Bachowicach, Ryczowie, Miejsu i Półwsiu oraz cztery sale widowiskowe znajdujące się w Wiejskich Domach Kultury. Podstawowym celem

działalności Gminnego Ośrodka Kultury jest gromadzenie jak największej ilości osób, które chcą się zajmować działalnością kulturalną i przygotowanie społeczeństwa gminy Spytkowice do aktywnego uczestnictwa w kulturze. Gminny Ośrodek Kultury pełni także rolę koordynatora działań i inicjatyw innych organizacji działających na rzecz zaspokojenia potrzeb kulturalnych, artystycznych i wypoczynkowych naszej społeczności. W trakcie całego roku współpracuje on ze Związkami Emerytów i Rencistów i Kołami Gospodyń Wiejskich z terenu gminy oraz z miejscowymi twórcami ludowymi i artystami. Do kalendarza cyklicznych imprez organizowanych przez Gminny Ośrodek Kultury weszły m. in.: Majówka, Dzień Dziecka, Dni Spytkowic, Dożynki, Mikołajki. Jednak całoroczna oferta obejmuje znacznie szerszą działalność m.in.: wystawy, konkursy, turnieje, imprezy związane z zagospodarowaniem czasu wolnego dzieci i młodzieży w okresie ferii zimowych i wakacji letnich. Gminny Ośrodek Kultury dąży do tego aby stał się miejscem spotkań dzieci, młodzieży, osób starszych jak i całych rodzin.

Gminny Ośrodek Kultury prowadzi również zajęcia aerobiku, indywidualnej nauki gry na instrumentach oraz dwa zespoły taneczne (dziecięcy zespół taneczny i młodzieżowy zespół taneczny "Jump").

3.7.3. Biblioteka Publiczna.

Działalność w zakresie upowszechniania czytelnictwa oraz zaspokajania potrzeb edukacyjnych, kulturalnych i informacyjnych ogółu mieszkańców prowadzi Gminna Biblioteka Publiczna w Spytkowicach oraz Filia w Bachowicach i Filia w Ryczowie.

Biblioteki zorganizowane są w sposób zapewniający mieszkańcom dogodny dostęp do materiałów bibliotecznych i informacji. Osiągają najwyższe w powiecie wadowickim wskaźniki: społecznego zasięgu czytelnictwa – 20,77 użytkowników w przeliczeniu na 100 mieszkańców oraz liczby woluminów na 100 mieszkańców – 640,59 (2006 r.).

Stan zbiorów bibliotek publicznych Gminy Spytkowice wynosi ponad 60 tys. jednostek inwentarzowych.

Około 2 tys. czytelników korzysta ponad 22,5 tys. razy w ciągu roku z usług bibliotek (z tego 71 % w wypożyczalniach, 29 % w czytelnich), wypożyczając łącznie ok. 44 tys. woluminów (w tym 88 % na zewnątrz, 12 % prezencyjnie). Z czytelni korzysta rocznie ok. 6,5 tys. mieszkańców gminy (w tym 70 % to użytkownicy Internetu), którym udziela się

ponad 2 tys. informacji.

Działalność bibliotek publicznych koncentruje się na:

- gromadzeniu, opracowaniu, przechowywaniu, ochronie i konserwacji oraz udostępnianiu zbiorów bibliotecznych (bogate zbiory literatury pięknej polskiej i zagranicznej, księgozbiór naukowy i popularnonaukowy, zbiory audiowizualne i multimedialne, roczniki czasopism i prasa bieżąca),
- upowszechnianiu literatury pięknej i czytelnictwa (prowadzenie stałych form działalności kulturalnej związanych z popularyzacją książki i wiedzy: spotkania autorskie z pisarzami adresowane do dzieci i młodzieży, lekcje biblioteczne, konkursy wiedzy, dyskusje nad książką, zajęcia plastyczno-techniczne, wystawki rocznicowe oraz imprezy cykliczne – „Lato, czyli wakacje w bibliotece” i „Ferie zimowe z książką”),
- rozwijaniu czytelnictwa dzieci i młodzieży (Oddział dla Dzieci i Młodzieży),
- rozwijaniu działalności informacyjno-dokumentacyjnej środowiska lokalnego (gromadzenie informacji dotyczących Gminy Spytkowice, wydarzeń historycznych i życia społecznego mieszkańców),
- zapewnieniu taniego, łatwego i powszechnego dostępu do bieżącej informacji (wyposażenie bibliotek w sprzęt komputerowy – 6 stacji roboczych dla użytkowników z bezpłatnym dostępem do Internetu),
- komputeryzacji procesów bibliotecznych (opracowanie: baz katalogowych o zbiorach bibliotek, bibliografii lokalnej oraz automatyzacji usług),
- prowadzeniu działalności informacyjno-bibliograficznej (udostępnianie prezencyjne księgozbioru podręcznego, katalogów, kartotek, bibliografii, komputerowych baz danych; zakres świadczonych usług to m.in.:
 - informacja ze wszystkich dziedzin wiedzy (bezpośrednia na miejscu i telefoniczna),
 - udostępnianie edukacyjnych programów multimedialnych, kaset video, kaset magnetofonowych, płyt CD-R, DVD,

- wyszukiwanie informacji w Internecie za pomocą popularnych portali i wyszukiwarek, korzystanie z poczty elektronicznej,
- praca z różnorodnymi programami komputerowymi (np. Word, Power Point, Excel).

Tabela nr. 18. Wskaźniki związane z czytelnictwem.

Wskaźnik	Jedn.	Spytkowice	powiat	województwo	Polska
<i>Ludność na 1 placówkę biblioteczną</i>	osoba	3351	3212	3911	3689
<i>księgozbiór bibliotek na 1000 ludności</i>	wol.	5967,7	3234	3300	3541
<i>czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności</i>	osoba	207,7	165,2	217,6	192,3
<i>wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach</i>	wol.	22,2	18,1	17,9	19,25

Źródło: Opracowanie własne.

Jak widać dostępność do biblioteki jest nieco gorsza niż w powiecie, ale zdecydowanie lepsza od województwa i kraju. Natomiast zasoby książkowe i liczba wypożyczeń, są zdecydowanie wyższe niż w powiecie, województwie i kraju.

3.7.4. Sport.

Na terenie gminy działają cztery kluby sportowe: LKS „ASTRA” Spytkowice, LKS „BOROWIK” Bachowice, LKS „ORZEŁ” Ryczów i WKS „VICTORIA” Półwieś. Zasadniczym celem klubów w ramach prowadzonych zajęć sportowych przy współpracy z Gminnym Ośrodkiem Kultury jest zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży, prowadzenie zajęć treningowych, poprawa sprawności fizycznej i doskonalenie umiejętności sportowych oraz odciążenie od negatywnych zjawisk, jakim jest alkoholizm i narkomania w naszym społeczeństwie.

Kluby sportowe organizują i biorą udział w różnego rodzaju zawodach i turniejach. Są to między innymi: turnieje młodzieży i dzieci szkół gimnazjalnych i szkół podstawowych, turnieje okazjonalne (np. Dzień Dziecka, Mikołajki na sportowo), turniej gmin „Doliny Karpią”, turnieje piłki halowej.

Kluby w swoich szeregach zrzeszają około 250 zawodników w następujących kategoriach: seniorów, juniorów, trampkarzy oraz grupy żaczków.

3.7.5. Służba zdrowia

Na terenie gminy zadania z zakresu ochrony zdrowia realizuje Samodzielny Publiczny Gminny Zakład Opieki Zdrowotnej, który zapewnia podstawową opiekę zdrowotną ludności. Obszar działania Zakładu swym rejonem zapobiegawczo – leczniczym obejmuje teren administracyjny gminy Spytkowice. Siedzibą Zakładu jest budynek Ośrodka Zdrowia w Spytkowicach. Zakład jest jednostką organizacyjną, skupiającą 3 Ośrodki Zdrowia i podlega Radzie Gminy. Organami Zakładu są :

- *Rada Społeczna* jako organ inicjujący i opiniodawczy podmiotu który go utworzył, jest też organem doradczym Kierownika,
- *Kierownik*, który kieruje i reprezentuje Zakład na zewnątrz - powołany przez Wójta Gminy.

W skład Zakładu wchodzi : Poradnie Ogólne i Poradnie Stomatologiczne w; Spytkowicach , Bachowicach i Ryczowie, a także w Spytkowicach ; Poradnia dla Dzieci, Poradnia dla Kobiet, Gabinet USG i Gabinet Rehabilitacji. W Poradniach Ogólnych wykonywane są badania diagnostyczne, posiadają one również aparaty do wykonywania EKG, badania poziomu cukru. Poradnie Stomatologiczne wyposażone są w nowoczesne unity stomatologiczne i we wszystkich szkołach na terenie gminy realizują program fluoryzacji dzieci, zaś Poradnia dla Dzieci obejmuje ich stałą opieką w ramach medycyny szkolnej. Poradnia dla Kobiet wykonuje bezpłatne badania cytologiczne, jako realizację programu profilaktycznego wczesnego wykrywania schorzeń u kobiet .Natomiast Gabinet Rehabilitacji cieszy się dużym zainteresowaniem nie tylko mieszkańców Gminy ale także okolicznych miejscowości, stałą zaś opieką obejmuje dzieci ze schorzeniami ruchu.

Budynki ośrodka zdrowia w Spytkowicach wymagają wykonania prac modernizacyjnych i remontowych w celu jego dostosowania do wymagań określonych w rozporządzeniu w sprawie wymagań jakim powinny odpowiadać pod względem fachowym i sanitarnym pomieszczenia i urządzenia zakładu opieki zdrowotnej. Przeprowadzenie takich prac planowane jest na rok 2007. Obecnie gmina posiada opracowaną dokumentację projektową i jest w trakcie procedury przetargowej na wykonawcę robót. Budynki ośrodków zdrowia w Bachowicach i Ryczowie nie nadają się ze względów technicznych na dostosowanie do warunków w/w rozporządzenia. W związku z tym gmina opracowała

dokumentację projektową na budowę nowych ośrodków zdrowia i obecnie jest w trakcie procedury przetargowej na wykonawcę robót. W drugim półroczu 2008 roku planuje się oddanie ośrodków do użytkowania.

3.7.6. Pomoc społeczna.

Zadania gminy w zakresie pomocy społecznej realizowane są przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Pomoc finansowa ośrodka w ramach zadań własnych obejmuje zasiłki: celowe, celowe specjalne, okresowe, okresowe specjalne. Ponadto udzielana jest pomoc finansowa na zakup: odzieży, obuwia, opału, żywności, przyborów szkolnych, bieżące potrzeby związane z utrzymaniem, wydatki związane z leczeniem oraz zasiłki w naturze. GOPS prowadzi również żywienie dzieci w stołówkach szkolnych oraz przyznaje i wypłaca dodatki mieszkaniowe.

W ramach zadań zleconych jako zadanie obligatoryjne GOPS realizuje wypłatę zasiłków stałych oraz opłacanie składki zdrowotnej od wymienionych zasiłków. Realizuje również Rządowe Programy wynikające z ustawy o pomocy społecznej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje również zadanie zlecone gminie z zakresu prowadzenia postępowania w sprawach:

1. Świadczeń rodzinnych :

- wypłata zasiłków rodzinnych i dodatki do zasiłków rodzinnych

2. Świadczeń opiekuńczych :

- zasiłki pielęgnacyjne
- świadczenia pielęgnacyjne.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Spytkowicach na podstawie rozeznaczonych problemów społecznych opracował kierunki rozwoju pomocy społecznej. Określony został w ten sposób zakres czynności, jakie należy podjąć w oparciu o lokalne potrzeby społeczeństwa gminy. Ideą, która przyświecała opracowaniu programu było stworzenie rozwiązań umożliwiających wyprowadzenie z grup ryzyka w każdym przypadku, kiedy jest to możliwe (bezrobocie), oraz działania osłonowe zapobiegające izolacji i marginalizacji, tam, gdzie jest to konieczne (ludzie starsi, osoby niepełnosprawne, osoby dotknięte długotrwałą chorobą lub zaburzeniami psychicznymi).

Świadomość istniejących w gminie problemów społecznych, stanowiła motywację

do konstruowania rozwiązań nowatorskich i niekonwencjonalnych, dających szansę na podniesienie efektywności oddziaływań pomocowych takich jak:

I. Zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin.

1. Udzielanie świadczeń przewidzianych w ustawie o pomocy społecznej.
2. Udzielanie świadczeń wynikających z rządowych programów pomocy społecznej.
3. Opracowanie i wdrażanie lokalnych programów pomocy społecznej w oparciu o rozeznane potrzeby.

II Pobudzanie społecznej aktywności do działań samopomocowych.

1. Podejmowanie działań informacyjnych i integracyjnych na rzecz osób dotkniętych tym samym problemem.
2. Animowanie różnych grup samopomocowych.

III . Współdziałanie z różnymi podmiotami działającymi w obszarze pomocy społecznej.

Najliczniejszą grupą świadczeniobiorców Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej są osoby bezrobotne. Bezrobocie, przyczyniając się do zubożenia materialnego, implikuje na poziomie rodziny takie negatywne skutki jak: dezintegracja rodziny, (upadek autorytetów i zakłócenia w socjalizacji ról), zmniejsza siły wsparcia emocjonalnego pomiędzy członkami rodziny, zwiększa ryzyko zaistnienia patologii życia rodzinnego. Wpływ bezrobocia na kształtowanie się nowej warstwy ubogich jest ciągle potwierdzany faktem rosnącej liczby świadczeniobiorców pomocy społecznej. Długotrwałe bezrobocie łącznie z jego negatywnymi konsekwencjami psychologicznymi, wymaga skonstruowania specjalnych form oddziaływań.

Aby zaradzić tym problemom GOPS podjął inicjatywę utworzenia Klubu Integracji Społecznej (KIS) . W odniesieniu do osób bezrobotnych KIS ma spowodować zwiększenie planowanej aktywności w poszukiwaniu pracy, a w końcowym efekcie wyjście z bezrobocia i z kręgu świadczeniobiorców pomocy społecznej.

W celu złagodzenia zjawisku bezrobocia na terenie Gminy Spytkowice – Rada Gminy Spytkowice podjęła uchwałę w sprawie uchwalenia Programu Reintegracji Społecznej i Zawodowej Osób Zagrożonych Wykluczeniem Społecznym dla Gminy Spytkowice.

Zakres zadań przewidzianych w ramach Programu Reintegracji Społecznej i Zawodowej do realizacji w Klubie Integracji Społecznej:

- zapobieganie izolacji i wykluczeniu społecznemu,
- diagnoza predyspozycji intelektualnych i osobowościowych,
- zapewnienie wsparcia i indywidualnego rozwoju,
- nauka umiejętności interpersonalnych, pełnienia ról społecznych,
- podniesienie samoświadomości,
- zapewnienie łatwiejszego dostępu do informacji o przekwalifikowaniu i zatrudnieniu,
- inicjowanie grup samopomocowych.

Programem Reintegracji Społecznej i Zawodowej w Klubie Integracji Społecznej mogą być objęte następujące osoby:

- długotrwale bezrobotne
- bezrobotne powyżej 50 roku życia,
- bezrobotne samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 7 roku życia,
- zwolnione z zakładów karnych, mających trudności w integracji ze środowiskiem,
- uzależnione od alkoholu, po zakończeniu programu psychoterapii w zakładzie leczenia
- odwykowego
- znajdujące się w trudnej sytuacji finansowej dla, których zastosowana forma zatrudnienia niejednokrotnie stanowiła jedyne źródło utrzymania dla całej rodziny, a bardzo często pozwalała na podratowanie trudnej sytuacji materialnej w gospodarstwie domowym.

Klub Integracji Społecznej ma zapewnić tym osobom uczestnictwo w zajęciach na celu odbudowanie i utrzymanie umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej i pełnienie ról społecznych oraz odbudowanie zdolności do samodzielnego świadczenia pracy.

Spodziewane efekty programu to w szczególności :

- przeciwdziałanie negatywnym skutkom długotrwałego bezrobocia,
- umożliwienie uczestnikom programu powrotu do pełnionych ról społecznych, także poza

- rodziną – roli pracobiorcy, a tym samym zapewnienie sobie i rodzinie bezpieczeństwa
- socjalnego,
- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu – podejmowane przez osoby zagrożone użytecznych ról społeczno-zawodowych,
- realizacja zadania własnego gminy, tj. pracy socjalnej poprzez pomoc osobom w odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie.

Zadania Klubu Integracji Społecznej realizowane są w pomieszczeniach Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej przez pracowników socjalnych z wykorzystaniem metody pracy z grupą (min. wykład, dyskusja, a z indywidualnym przypadkiem poprzez konsultacje specjalistów (psycholog, prawnik, doradca zawodowy).

3.7.7. Bezpieczeństwo publiczne.

Na terenie gminy Spytkowice nie zaobserwowano poważniejszego nasilania się patologii społecznych. Sprawą bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie gminy zajmuje się Posterunek Policji w Spytkowicach o 6 osobowym stanie zatrudnienia. Policjanci posiadają do swojej dyspozycji radiowóz oraz nowoczesny sprzęt komputerowy i alkomat. Gmina Spytkowice przynależy organizacyjnie do Komendy Powiatowej Policji w Wadowicach.

3.7.8. Ochotnicza Straż Pożarna.

Ochrona przeciwpożarowa polega na realizacji przedsięwzięć mających na celu ochronę życia, zdrowia, mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem. Ze względu na przepływającą przez teren gminy rzekę Wisłę, gmina jest zagrożona powodzią, choć wały wiślane są obecnie wyremontowane. Zagrożenie powodziowe stanowią też miejscowe potoki, które w przypadku obfitych opadów zachowują się jak rzeki górskie.

Na terenie gminy działa 5 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych: OSP Spytkowice, OSP Bachowice, OSP Ryczów, OSP Półwieś i OSP Miejsce. Na wyposażeniu tych jednostek znajduje się 10 samochodów strażackich, w tym:

- 1 średni samochód bojowy STAR 244GBA,

- 6 lekkich samochodów bojowych GLM,
- 1 specjalny samochód oświetleniowy,
- 2 samochody operacyjne.

W dniu 17 maja 2004 roku Ochotnicza Straż Pożarna Spytkowice została włączona do Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego, w związku z czym działania ratownicze mogą prowadzić na terenie gminy, powiatu, województwa i kraju. Wszystkie jednostki OSP na terenie gminy, posiadają strażnice wraz z garażami, w których przechowywane są samochody pożarnicze i sprzęt przeciwpożarowy. Dodatkowo na wyposażeniu OSP Miejsce znajdują się motopompy typu „Nil” dla zabezpieczenia przed napływającymi wodami powierzchniowymi.

3.8. Turystyka i rekreacja.

Gmina posiada dogodne warunki do aktywnego wypoczynku dzięki przebiegającym po jej terenie dobrze oznakowanym ścieżkom rowerowym. Obecnie na jej terenie znajduje się około 20km tych szlaków, a w najbliższym czasie planuje się oznakowanie kolejnych 15km. Pokonując ich kolejne kilometry możemy podziwiać piękno przyrody spytkowickiej gminy, zabytki oraz liczne kapliczki i krzyże przydrożne. Walory przyrodnicze, krajobrazowe i architektoniczne znajdujące się na nich zostały zebrane i opisane w przewodniku rowerowym pt. „Ziemia Oświęcimsko-Zatorska”. Szlaki te zostały wytyczone przez Towarzystwo na rzecz Ziemi przy pomocy i dofinansowaniu starostwa powiatowego i budżetu gmin. Na terenie gminy Spytkowice znajdują się szlaki o następujących nazwach:

- **„Trasa zamkowa”** Trasa wiedzie przez: Osiek – Zator (Grodzisko) - Bachowice
Długość trasy: 29,8 km
Stopień trudności: trasa średniotrudna
- **„Wycieczka do Ryczowa”** Trasa wiedzie przez: Bachowice – Wróblówki – Ryczów – Kaniów - Bachowice.
Długość trasy: 9,3 km
Stopień trudności: trasa trudna
- **„Dookoła stawów pełnych karpia”** Trasa wiedzie przez: Bachowice – Kaniów – Ryczów Chałupki – Spytkowice Kępki – Miejsce – Smolice – Palczowice – Grodzisko

Długość trasy: 29,8 km (wariant podstawowy do Grodziska)

Długość trasy: 47,7 km (wariant najdłuższy do Oświęcimia łączący się z niebieską nitką Greenways)

Stopień trudności: trudna, ale bardzo ciekawa pod względem widokowym

Dodatkowo na terenie gminy znajdują się szlaki rowerowe wyznaczone wspólnie przez sześć gmin w ramach realizacji projektu pn. „Dolina Karpia”. Są to następujące szlaki:

- **Czerwony Szlak Doliny Karpia** biegnący z Osieka do Brzeźnicy. Szlak łączy się z niebieskim szlakiem Doliny Karpia, a jego długość wynosi 38,5 km.
- **Niebieski Szlak Doliny Karpia** biegnący z Laskowej do Ryczowa, będący przedłużeniem zielonego szlaku Doliny Karpia, który łączy się z niebieską nitką Greeways.
- **Żółty Szlak Doliny Karpia** biegnący z Podolsza do Ryczowa. Szlak łączy się z czerwonym szlakiem Doliny Karpia, a jego długość wynosi 23,3 km.
- **Czarny Szlak Doliny Karpia** biegnący z Ryczowa do Łączan. Szlak łączy się z niebieską nitką Szlaku Wiślanego, a jego długość wynosi 4,7 km.

Również interesująco i mile można spędzić czas na ścieżkach przyrodniczych. Na terenie gminy wyznaczono dwie takie ścieżki pn. ”Za Zamkiem...” i ”Górki Bachowskie – Buczyna”, których atrakcje zostały opisane w przewodnikach. Pokonując ich trasy możemy odnaleźć wiele interesujących widoków oraz wspaniały świat roślin i zwierząt. Wiodą one przez tereny, na których występują rośliny objęte ścisłą ochroną oraz stanowiska roślin rzadkich. Spotkamy tu wiele różnych zwierząt, a zwłaszcza ptaków, które znalazły tutaj dogodne warunki do życia i rozrodu. Cisza, spokój, piękno przyrody, a przede wszystkim obfitość ryb i grzybów powoduje, iż tereny, przez które przebiegają ścieżki, są doskonałym miejscem dla wędkarzy, grzybiarzy a także wszystkich turystów i mieszkańców, którzy chętnie odpoczywają tu od trudów codziennego życia.

3.9. Zagospodarowanie przestrzenne.

Gmina Spytkowice posiada Plan Zagospodarowania Przestrzennego zatwierdzony Uchwałą Rady Gminy Spytkowice Nr XVI/124/04 z dnia 12.02.2004r. /Dz. Urz. Woj. Małopolskiego Nr 63 poz. 809 z dnia 31.03.2004r., który obejmuje pięć sołectw gminy. Plan

uwzględnia jako wiodący- wielofunkcyjny charakter gminy a także jej walory rekreacyjne z miejscami do wypoczynku, agroturystyki i rolnictwa ekologicznego. Jednocześnie uwzględniono w nim występujące potrzeby w zakresie lokalizacji stref aktywności gospodarczej w których jest lub będzie lokalizowana i prowadzona działalność gospodarcza i komercyjna. W planie położono duży nacisk na ochronę zabytków, walorów krajobrazowych oraz dziedzictwa kulturowego. Ze względu na duże zasoby kruszyw naturalnych zaplanowano teren pod jego eksploatację. Plan uwzględnia także rozwój infrastruktury technicznej i drogowej w aspekcie nowych terenów przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe, rekreacyjne i usługowe oraz do działalności gospodarczej.

Dla sołectwa Półwieś, które z dniem 01.01.2007r. zostało włączone do gminy Spytkowice Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego jest w trakcie opracowywania. Obecnie dla terenu Półwsia jest opracowane Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego, które zostało uchwalone Uchwałą Rady Gminy Brzeźnica nr XIV/94/00 z dnia 24 lutego 2000r.

Gmina posiada 187,0779 ha gruntów komunalnych. Prawie 50 ha tych gruntów uprawianych jest rolniczo /umowa użyczenia/, zaś część z nich przeznaczona jest pod zabudowę jako działki budowlane. Pozostałą część gruntów komunalnych stanowią: nieużytki – 1,57079 ha, tereny zalesione – 5,9396ha, tereny zakrzaczone – 2,2008ha, tereny osiedlowe zabudowane – 6,0941ha. Ponadto 2,6006 ha gruntów znajduje się w użytkowaniu wieczystym.

Należy dążyć do promocji gminy w zakresie dużych możliwości inwestowania w sferę rozwoju usług nieuciążliwych i komercyjnych z położeniem nacisku na walory przyrodnicze oraz przetwórstwo rolno-spożywcze. Planuje się zagospodarowanie gruntów gminnych dzięki realizacji programu budowy ośrodka sportowo-rekreacyjnego za Zamkiem w Spytkowicach oraz prowadzenie właściwie ukierunkowanej gospodarki na terenach wokół stawów, starorzecza Wisły i terenów wędkarskich przez zorganizowanie pól namiotowych, parkingów, itp..

3.10.Gospodarka finansowa.

Dochody budżetu w 2006 roku zostały wykonane w kwocie 17.290.112 złotych, co stanowi 98,6% planowanych dochodów, natomiast wydatki budżetu zostały zrealizowane w

kwocie 17.010.122 złotych, co stanowi 98,3% planowanych wydatków. Plan wydatków budżetu gminy na 2007r. to 20.369.327 złotych, a dochodów – 17.924.552 złotych.

Budżet gminy na 2007 rok

Dochody gminy

Leśnictwo	800
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	1.442
Transport i łączność	53.000
Gospodarka mieszkaniowa	278.753
Działalność usługowa	30.620
Administracja publiczna	68.402
Urzędy naczelnych organów władzy państwowej	1.500
Obrona Narodowa	200
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	250
Dochody od osób prawnych	4.910.232
Różne rozliczenia	8.829.825
Oświata i wychowanie	105.600
Pomoc społeczna	3.318.900
Edukacyjna opieka wychowawcza	180.000
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	145.028
Dochody ogółem	17.924.552

Wydatki gminy

Rolnictwo i łowiectwo	65.562
Leśnictwo	5.000
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	57.500
Transport i łączność	1.260.916
Turystyka	10.000
Gospodarka mieszkaniowa	1.740.453
Działalność usługowa	177.000
Administracja publiczna	1.967.707
Urzędy naczelnych organów władzy państwowej	2.139

Obrona Narodowa	200
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	98.790
Dochody od osób prawnych	23.500
Obsługa długu publicznego	53.101
Różne rozliczenia	322.595
Oświata i wychowanie	8.961.028
Ochrona zdrowia	158.825
Pomoc społeczna	3.675.750
Edukacyjna opieka wychowawcza	559.972
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	548.200
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	455.550
Kultura fizyczna i sport	225.499
Wydatki ogółem:	20.369.327

W tym:

Wydatki bieżące	15.838.784
- wynagrodzenia i pochodne funduszu płac	8.124.118
- dotacje	1.020.240
- rezerwy	322.595
- wydatki związane z obsługą długu publicznego	53.101
- wydatki majątkowe	4.530.543

Poniżej pokazano dochody gminy na 1 mieszkańca w 2005 r. w porównaniu do gmin wiejskich województwa małopolskiego i gmin wiejskich Polski.

Tabela nr. 19. Dochody gminy w przeliczeniu na mieszkańca

<i>Dochody gminy na mieszkańca w 2005 roku</i>				
<i>Rodzaj dochodów</i>	<i>Jedn.</i>	<i>Spytkowice</i>	<i>Małopolskie - gminy wiejskie</i>	<i>Polska - gminy wiejskie</i>
<i>Dochody ogółem</i>	zł/os	1658,06	1756,52	1855,96
<i>Dochody własne</i>	zł/os	664,85	469,71	656,3
<i>Dochody podatkowe</i>	zł/os	414,90	190,15	322,17

Źródło: Opracowanie własne.

Porównując dane w tabeli zauważamy, iż dochody ogółem w przeliczeniu na mieszkańca gminy były w 2005 roku mniejsze niż dla gmin wiejskich w małopolsce i kraju, natomiast

dochody własne i podatkowe były wyższe w porównaniu z gminami wiejskimi w małopolsce i kraju. Jednak już za rok 2006 dochody ogółem gminy Spytkowice w przeliczeniu na jednego mieszkańca wynoszą około 1886zł.

4. Strategia Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Gminy Spytkowice.

4.1. Etapy procesu tworzenia strategii.

- I. Zorganizowanie społeczności i ustanowienie partnerstwa publiczno – prawnego.
- II. Analiza środowiska oraz przygotowanie przekroju społecznego i sondażu nastawienia firm.
- III. Identyfikacja najważniejszych problemów.
- IV. Opracowanie planów działania - wizja, misja, cele strategiczne, cele operacyjne, cele taktyczne.
- V. Analiza SWOT /mocne i słabe strony, szanse i zagrożenia/.
- VI. Opracowanie i przyjęcie strategicznego planu rozwoju gminy.

4.2. Wizja gminy.

„Gmina z nowoczesnymi gospodarstwami ekologicznymi i rolnymi, bazą oświatową, turystyczną i agroturystyczną, mocna prężnie działającymi firmami, tworzącymi nowe miejsca pracy, świadoma swojego miejsca w regionie, umiejętnie wyszukująca i wykorzystująca środki unijne oraz kultywująca bogate tradycje ludowe”.

Wizja rozwoju gminy Spytkowice koncentruje się wokół dobrze rozwiniętej przedsiębiorczości w sektorze rolno – spożywczym, turystyce i agroturystyce oraz działalności usługowo – handlowej, wzbogacającej poziom życia mieszkańców. Nasze działania nie będą miały na celu zmiany charakteru naszej społeczności, ale usprawnienie sektora rolnego i usługowego tak aby dalej cieszyć się systemem życia opartym na trwałych wartościach tj. działań sprzyjających rodzinie, zachowanie godnego poziomu życia i ochronę osób zagrożonych wykluczeniem ze względów materialnych, społecznych i kulturowym.

Rozwój naszej gminy gospodarczy jak i społeczny będzie bezpieczny ekologicznie i zgodny z charakterem naszej gminy. Wizja Gminy obejmuje m in. poparcie dla sektora prywatnego, który dzięki swojemu rozwojowi zwiększy wpływy dla naszego budżetu i dzięki któremu wspiera się pozostałe zadania gminy: szkolnictwo, kulturę, służbę zdrowia.

Wizja Gminy to rozwój wsi z nowoczesnymi gospodarstwami rolnymi, bazą oświatowo-kulturalną, turystyczną i agroturystyczną oraz prężnymi firmami tworzącymi nowe miejsca pracy.

4.3. Misja gminy.

„Współpraca władz lokalnych ze społeczeństwem i ościennymi samorządami terytorialnymi w celu zapewnienia jak najlepszych warunków życia mieszkańców, tworzenia obszaru czystego ekologicznie, dążąca do usprawnienia sektora rolnego i usługowego, dbająca o ochronę osób zagrożonych utratą należnego statutu oraz kultywująca bogate tradycje”.

Strategia umożliwi Gminie zrównoważony rozwój poprzez efektywne wykorzystanie zasobów lokalnych, nowoczesne rolnictwo, stymulowanie przedsiębiorczości oraz podnoszenie atrakcyjności gminy. Współpraca władz lokalnych zarówno z ościennymi samorządami terytorialnymi jak i ze społeczeństwem zapewni warunki do polepszenia jakości życia, samorealizacji mieszkańców, tworzenia obszaru czystego ekologicznie, przyjaznej człowiekowi gminy, która świadoma jest swych ważnych powinności wobec kluczowych dziedzin życia społecznego, gospodarczego a także swojego miejsca w regionie, gminy sprzyjającej i wspierającej wykorzystanie środków z funduszy Unii Europejskiej.

W celu realizacji przyjętej misji określono cele strategiczne, które sformułowane w sposób ogólny, dotyczą bowiem wieloletniego horyzontu czasowego. Pochodną celów strategicznych są cele operacyjne, formułowane w sposób bardziej szczegółowy, dotyczą okresów krótszych i stanowią podstawę do określania konkretnych zadań.

4.4. Cele strategiczne.

- I. Rozwój przedsiębiorczości – nowoczesne rolnictwo, usługi komercyjne ,drobna wytwórczość.

- II. Poprawa jakości warunków życia – mieszkaniowych, stanu zdrowia i porządku publicznego.
- III. Zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego – czyste środowisko i ład przestrzenny oraz zapewnienie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego.
- IV. Rozwój oświaty, kultury, sportu i turystyki.
- V. Wzrost rangi gminy Spytkowice jako ośrodka o znaczeniu ponadlokalnym – integracja, współpraca, promocja.
- VI. Poprawa infrastruktury technicznej oraz zarządzania gminą.
- VII. Wykorzystanie zasobów naturalnych i kulturowych, w tym potencjału obszarów należących do sieci Natura 2000.

4.5. Analiza SWOT mocnych i słabych stron, szans i zagrożeń.

Analizując mocne i słabe strony gminy Spytkowice oraz jej zewnętrzne szanse i zagrożenia rozwojowe, wynikające z otoczenia rynkowego w skali makro i mikro, podzielono obszar zagadnień charakteryzujących gminę i jej otoczenie na 7 grup:

- I Rolnictwo
- II Komunikacja i drogi publiczne
- III Ochrona środowiska
- IV Kultura, sport, turystyka
- V Gospodarka i zagospodarowanie przestrzenne
- VI Bogactwa i zasoby naturalne

Mocne strony	Szanse
Rolnictwo	
• Dobra jakość gleb i ukształtowanie terenu. • Dobre warunki klimatyczne. • Zauważalne stopniowe zmiany w strukturze gospodarstw rolnych.	• Wzrost zapotrzebowania na zdrową żywność • Możliwości skorzystania z funduszy unijnych. • Rozwój gospodarstw agroturystycznych. • Zmiana funkcji rolniczej gminy na układ wielofunkcyjny /rolnictwo ekologiczne/ • Uprawa roślin farmakologicznych • Uprawa roślin do produkcji energii odnawialnej
Komunikacja i drogi publiczne	
• Dogodne połączenia komunikacyjne z dużymi ośrodkami /Wadowice, Oświęcim, Kraków/. • Duża ilość dróg gminnych. • Opracowana i zatwierdzona dokumentacja wraz z pozwoleniem na przebudowę skrzyżowania w Ryczowie. • Połączenie wodne z gm. Alwernia. • Istnienie sieci kolejowej	• Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego. • Poprawa bezpieczeństwa pieszych. • Zwiększenie przepustowości dróg. • Możliwość pozyskania środków inwestycyjnych • Poprawa jakości , szybkości i bezpieczeństwa w dostępie do dużych aglomeracji i miast ościennych. • Poprawa jakości nawierzchni dróg gminnych.
Ochrona środowiska	
• Zorganizowany system zbiórki odpadów komunalnych • Istniejące oczyszczalnie ścieków. • Zatwierdzony program kanalizacji	• Możliwości rozwiązania gospodarki ściekowej w całej gminie. • Możliwości pozyskania funduszy unijnych na realizację zadania.

gminy. - Wysoka świadomość ekologiczna dzieci i młodzieży - Woda z ujęć jest najwyższej jakości . - Sieć wodociągową posiadają wszystkie miejscowości - Potwierdzone zasoby ujęć wody pitnej.	- Rozwiązanie problemów gospodarki odpadami stałymi w tym również niebezpiecznymi. - Duże zasoby eksploatacyjne ujęć wody czynnikiem sprzyjającym dla rozwoju mieszkalnictwa i działalności gospodarczej.
Edukacja	
- Dobrze zorganizowana opieka przedszkolna - Zorganizowana opieka pozaszkolna /świetlice/ - Duże zaangażowanie dyrektorów i nauczycieli w rozwój placówek - Duże zaangażowanie nauczycieli w pracy społecznej - Dobrze wykształceni nauczyciele - Istnienie pełnowymiarowej Hali Sportowej w Spytkowicach. - Budowa sal gimnastycznych przy Zespole Szkół w Bachowicach i Ryczowie.	- Bliskość szkół średnich i wyższych. - Integracja mieszkańców z instytucjami szkolnymi w celu promocji „małych ojczyzn”. - Poprawa poziomu nauczania . - Prowadzenie zajęć z wychowania fizycznego w pełnym wymiarze i obowiązującym standardzie.
Kultura, sport, turystyka	
- Zasłużone postaci ziemi bachowickiej /Ks. Prałat Franciszek Gołba/. - Istnienie promu na rzece „Wisła” i możliwości stworzenia wycieczkowej trasy wodnej - Przebieg projektowanej Wiślanej Trasy Rowerowej po terenie gminy - Istnienie świetlic socjoterapeutycznych - Duża liczba obiektów zabytkowych w	- Możliwość rozwoju turystyki wodnej na bazie istniejących akwenów wodnych. - Modernizacja bibliotek - Możliwość wykorzystania stref ochrony krajobrazowej. - Możliwość wykorzystania zabytków, stref ochrony krajobrazowej , akwenów wodnych i przyrodniczych

gminie • Atrakcyjne turystycznie tereny • Istnienie Publikacji Książkowych o miejscowościach gminy • Kultywowanie tradycji dorocznych imprez dla dzieci i rodziców /"Popołudnie z mamą i tatą", „Piknik rodzinny”/ • Dobry poziom kształcenia w szkołach • Bogaty księgozbiór bibliotek publicznych • Istnienie ścieżek rowerowych • Realizacja programu „DOLINA KARPIA” • Współpraca z Samorządem Powiatu na płaszczyźnie kulturalno-turystycznej /imprezy promocyjne, wydawnictwa/ • Opracowanie w każdym sołectwie Planu Odnowy Miejscowości • Duża liczba zabytków na terenie gminy	jako obiektów przyciągających turystów • Wykorzystanie bliskości dużego ośrodka rozwoju intelektualnego i kultury /Kraków/. • Kultywowanie tradycji kulturowych . • Integracja społeczno-rodzinna. • Rozwój i propagowanie zdrowego stylu życia. • Obszary sieci Natura 2000
Gospodarka i zagospodarowanie przestrzenne	
• Duża powierzchnia terenów przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe i usługowe. • Duże areały gruntów rolnych dobrych klas bonitacyjnych. • Rozległe kompleksy terenów wodnych, leśnych i atrakcyjnych przyrodniczo. • Istnienie uzbrojonych terenów pod inwestycje • Istnienie znanych firm /Drog-Bud, Okno Plus, De Hause/ • Pozytywne nastawienie samorządu	• Produkcja biopaliwa • Wykorzystanie programów i funduszy wspierania sektora małych i średnich przedsiębiorstw • Wykorzystanie funduszy pomocowych UE. • Możliwości rozwoju bazy sportów wodnych, ośrodków wypoczynku i rekreacji. • Możliwości wykorzystanie niezagospodarowanych budynków komunalnych . • Modernizacja Centrum Handlowego

do różnego typu zmian sprzyjających rozwojowi gminy • Tranzytowe położenie w stosunku do istniejących aglomeracji • Zabezpieczenie w planie terenów pod lokalizację inwestycji usługowych, usług komercyjnych i innej działalności gospodarczej. • Uchwała o zwolnieniu z opłaty osób bezrobotnych chcących podjąć działalność gospodarczą	gminy „Rynek”. • Możliwości rozwoju budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego i usługowego. • Możliwości inwestowania przez inwestorów zewnętrznych.
Bogactwa i zasoby naturalne	
• Złoże węgla kamiennego • Duże zasoby żwiru i piasku /Ryczów - Chałupki/ • Zasoby ilastych surowców ceramiki budowlanej /Bachowice/ • Kompleks Stawów Rybnych • Liczne pomniki przyrody i tereny cenne przyrodniczo	• Rozwój przemysłu wydobywczego • Aktywizacja rynku pracy • Rozwój przetwórstwa rybnego
Słabe strony	Zagrożenia
Rolnictwo	
• Rozdrobnione gospodarstwa rolne • Rozdrobnione rozłogi rolne • Słabo rozwinięte przetwórstwo rolno – spożywcze • Silnie zdywersyfikowane pod względem kierunków działalności gospodarstwa rolne. • Brak specjalizacji . • Wysoki odsetek ludzi pracujących w rolnictwie / bezrobocie agrarne/.	• Zdeklasowanie gleby • Nieopłacalność produkcji rolnej • Brak długofalowej polityki rolnej państwa

• Duży areał niewykorzystanych gruntów. • Brak lokalnego programu rozwoju agroturystyki.	
Komunikacja i drogi publiczne	
• Niezadowalający stan techniczny dróg. • Brak odpowiedniej liczby parkingów. • Brak dostatecznej ilości chodników. • Stopniowe ograniczenie liczby kursów autobusów w związku ze wzrastającą obsługą ruchu przez prywatnych przewoźników. • Częściowy brak separacji ruchu kołowego od pieszego co uniemożliwia budowę ścieżek rowerowych na wydzielonym i oznakowanym pasie ruchu • Zły stan linii kolejowej	
Ochrona środowiska	
• Niedostateczny stan kanalizacji sanitarnej. • Brak systemu utylizacji odpadów. • Duża ilość azbestu na terenie gminy • Nieuporządkowana gospodarka ściekowa. • Niski stopień segregacji odpadów komunalnych u źródeł • Zanieczyszczenie wód powierzchniowych .	• Zanieczyszczenie wód. • Degradacja środowiska na skutek nielegalnego odprowadzania ścieków. • Wysoka cena gazu ograniczająca jego wykorzystanie do celów grzewczych • Lokalizacja na terenie gminy zakładów uciążliwych dla środowiska /ferma drobiu, ubojnia „KO-BO”
Edukacja	
• Brak szkoły średniej . • Brak w niektórych miejscowościach odpowiednich sal gimnastycznych, boisk sportowych przyszkolnych/Bachowice,	• Nieodpowiednia jakość nauczania wychowania fizycznego.

Spytkowice – Przewóz, Miejsce/	
Kultura, sport, turystyka	
• Brak centrum informacji turystycznej • Niewystarczająca baza turystyczna, baza noclegowa, miejsca parkingowe, szlaki turystyczne • Brak reprezentacji sportowych na szczeblu powiatu i regionu • Brak usług komunalnych i gastronomicznych sprzyjających rozwojowi rekreacji i turystyki	• Konkurencja zewnętrznych ośrodków turystycznych.
Gospodarka, zagospodarowanie przestrzenne i potencjał gospodarczy	
• Dobra jakość gleby ograniczająca rozwój zagospodarowania przestrzennego • Narastające bezrobocie wskutek restrukturyzacji przedsiębiorstw w ościennych miejscowościach	• Słabe wyposażenie w urządzenia komunalne zwłaszcza w zakresie gospodarki ściekowej, co stanowi barierę do dalszego rozwoju usług z udziałem inwestorów z zewnątrz • Restrukturyzacja przemysłu górniczego • Skomplikowane procedury prawno – administracyjne przy tworzeniu nowych miejsc pracy. • Wysokie podatki.
Budownictwo mieszkaniowe	
• Niedostateczna liczba budynków socjalnych • Ograniczone środki możliwe do przeznaczenia dla budownictwa komunalnego	• Powiększająca się liczba rodzin poszukujących mieszkań , których nie stać na budowę własnego mieszkania.
Ochrona przeciwpowodziowa	
• Brak regulacji odpływów potoku Spytkowickiego, brzegi zniszczone przez dotychczasowe powodzie	• Realne zagrożenie powodziowe przez okresowe zalewanie i podtapianie.

• Zły stan niektórych odcinków wałów przeciwpowodziowych na rzece Wiśle • Brak odwodnienia terenów nadwiślańskich • Brak przepompowni we wsi Miejsce	
Bogactwa i zasoby naturalne	
• Słabe wykorzystanie lokalnej bazy surowcowej /piasek, glina/ na potrzeby lokalne gminy	

4.6. Analiza celów strategicznych.

CEL STRATEGICZNY NR I ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI – NOWOCZESNE I ZDYWERSYFIKOWANE ROLNICTWO	
CELE OPERACYJNE	CELE TAKTYCZNE
1. Zmniejszenie bezrobocia 2. Zwiększenie zatrudnienia poza rolnictwem 3. Zwiększenie dochodu na mieszkańca 4. Umacnianie układu wielofunkcyjnego gminy tj.: agroturystyka z preferencją rolnictwa ekologicznego 5. Rozwój przetwórstwa rybnego 6. Wsparcie ze strony samorządu przedsiębiorców borykających się z problemami funkcjonowania zakładów 7. Przyjazny system prawny i podatkowy 8. Wzrost mocy elektryfikacji jako podstawy pełnej realizacji zadań i rozwoju gminy 9. Sprawna gospodarka gruntami 10. Rozwój przemysłu wydobywczego 11. Umocnienie działalności w każdym sołectwie Lokalnych Grup Działania	1. Wzrost areału gospodarstw rolnych /scalanie/ 2. Specjalizacja produkcji 3. Zagospodarowanie odłogów i nieużytków 4. Istnienie programu zachęt i preferencji dla inwestorów 5. Stworzenie programu „Przedsiębiorca Partnerem Gminy” 6. Rozwój „Okienka Przedsiębiorczości” 7. Powołanie grupy konsultacyjnej ds. Funduszy Wsparcia UE 8. Wdrożenie kompleksowego wieloletniego programu inwestycyjnego wykorzystującego możliwości współpracy sektora prywatnego, samorządu, NGOS 9. Szeroka współpraca gminy z inwestorami zewnętrznymi 10. Ochrona gruntów rolnych o wysokich walorach przyrodniczo-produkcyjnych (Obszar NATURA 2000) 11. Preferowanie upraw roślin plantacyjnych i biopaliwa /wierzba duńska, malwa pensylwańska/ 12. Eksploatacja złoża kruszywa

CEL STRATEGICZNY NR II**POPRAWA JAKOŚCI WARUNKÓW ŻYCIA – MIESZKANIOWYCH, STANU ZDROWIA I PORZĄDKU PUBLICZNEGO**

CELE OPERACYJNE	CELE TAKTYCZNE
1. Przyrost zasobów mieszkaniowych 2. Zmniejszenie liczby rodzin dotkniętych i zagrożonych patologiami społecznymi 3. Działanie grupy wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych. • działalność edukacyjna, profilaktyczna, terapeutyczna i informacyjna związana z szeroko pojętą profilaktyką społeczną • zatrudnienie pracowników z odpowiednimi kwalifikacjami do pracy z dziećmi w świetlicach w celu polepszenia systemu pomocy dzieciom i ich rodzinom, • szerokie działania w kierunku pomocy ofiarom przemocy • realizowanie na terenie gminy programów interwencyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie. 4. Sprawne funkcjonowanie służby zdrowia i opieki społecznej 5. Realizacja Gminnego Programu Aktywizacji Zawodowej i Społecznej Osób Niepełnosprawnych i Bezrobotnych 6. Zmniejszenie liczby osób bezrobotnych a co za tym idzie zmniejszenie świadczeniobiorców pomocy społecznej • Realizacja programu integracji społecznej (KIS) mającej na celu zwiększenie aktywności w poszukiwaniu pracy dla osób długotrwale bezrobotnych. • uruchomienie punktu konsultacyjnego dla osób bezrobotnych, w którym dyżur będzie pełnił: doradca zawodowy, psycholog, pracownik socjalny • celem działalności punktu konsultacyjnego będzie: poradnictwo zawodowe, określenie predyspozycji	1. Istnienie programu wspierania budownictwa indywidualnego ukierunkowanego na agroturystykę, wspierającego budownictwo energooszczędne oraz ekologiczne 2. Szeroka oferta uzbrojonych terenów pod zabudowę mieszkaniową 3. Zorganizowanie w gminie Centrum Terapii Uzależnień 4. Realizacja programu profilaktyki prozdrowotnej 5. Likwidacja barier architektonicznych i przystosowanie obiektów użyteczności publicznej do osób niepełnosprawnych 6. Uruchomienie Zakładu Aktywizacji Zawodowej Osób Niepełnosprawnych 7. Wspieranie Inicjatyw w zakresie prowadzenia zajęć korekcyjnych w szkołach 8. Istnienie zaplecza niezbędnego do wypoczynku rekreacyjno-profilaktycznego /hipoterapia/ i wypoczynku czynnego /wędkowanie, trasy rowerowe/. 9. Zapewnienie dostępu wszystkim mieszkańcom gminy do szerokopasmowego internetu.

zawodowych, wsparcie psychologiczne, wstępna kwalifikacja kandydatów do organizowanych przez PUP kursów i szkoleń zawodowych, oraz programów specjalnych, motywowanie i przygotowywanie do podejmowania działalności gospodarczej, animowanie grupy wsparcia dla osób bezrobotnych 7. Świadczenie usług osobom starszym, niepełnosprawnym, rodzinom niewydolnym wychowawczo m.in.: • odwiedziny u osób samotnych i niepełnosprawnych w ich domach i organizowanie potrzebnego wsparcia, • odwiedziny u matek nieporadnych w prowadzeniu gospodarstwa domowego i wychowywaniu dzieci oraz udzielanie im potrzebnego wsparcia • wspieranie różnych form pomocy przeciwdziałaniu izolacji osób samotnych /np. klub seniora, organizowanie imprez okolicznościowych, pomoc w stworzeniu sąsiedzkich grup samopomocy/, • pomoc w utrzymaniu higieny osobistej • udzielanie pomocy ofiarom przemocy /np. kierowanie osób potrzebujących do Domu Samotnej Matki, schronisk itp. / 8. Sprawne funkcjonowanie służby zdrowia i opieki społecznej 9. Realizacja Gminnego Programu Aktywizacji Zawodowej i Społecznej Osób Niepełnosprawnych i Bezrobotnych 10. Objęcie programem opieki zdrowotnej osoby niepełnosprawne 11. Wykorzystanie warunków gminy do tworzenia ośrodków rehabilitacji	
---	--

CEL STRATEGICZNY NR III

ZABEZPIECZENIE BEZPIECZEŃSTWA EKOLOGICZNEGO – CZYSTE ŚRODOWISKO I ŁĄD PRZESTRZENNY ORAZ ZAPEWNIENIE BEZPIECZEŃSTWA PRZECIWPOWODZIOWEGO

CELE OPERACYJNE	CELE TAKTYCZNE
- Poprawa infrastruktury technicznej, zwłaszcza; - odprowadzenie ścieków i oczyszczanie ścieków - wymiana azbestowej sieci wodociągowej - wymiana azbestowych pokryć dachowych - Przeciwdziałanie degradacji i dewastacji środowiska przyrodniczego ustanawiając w obszarze gminy różne formy ochrony przyrody. - Rezygnacja z niebezpiecznych nośników energii na rzecz biopaliwa i gazu ziemnego. - Zmierzać do utworzenia rezerwatów przyrody użytków ekologicznych - Wzmocnienie ochrony przeciwpowodziowej gminy	- Odnowa parku przy pałacu w Ryczowie i za zamkiem w Spytkowicach /budowa centrum wsi - Powstanie w każdym sołectwie „wizytówki wsi” - Modernizacja sieci wodociągowej - Budowa kanalizacji na terenie gminy - Wykonanie rekultywacji nieczynnego składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne przy ul. Krakowskiej w Spytkowicach - Likwidacja dzikich wysypisk - Regulacja potoku Spytkowickiego i potoku Półwiejskiego (Grabarz) - Opracowanie programu wykorzystania w ciepłownictwie energii odnawialnej i jego szeroka promocja - Kształtowanie świadomości ekologicznej w szkole i na zebraniach mieszkańców - Wykonanie ocen oddziaływania na środowisko istniejących obiektów uciążliwych dla środowiska - Budowa przepompowni we wsi Miejsce. - Odwodnienie terenów nadwiślańskich Gminy. - Uszczelnienie wałów przeciwpowodziowych na rzece Wiśle oraz budowa przepompowni w sołectwie Miejsce.

CEL STRATEGICZNY NR IV ROZWÓJ OŚWIATY, KULTURY, SPORTU I TURYSTYKI	
CELE OPERACYJNE	CELE TAKTYCZNE
1. Rozwój usług i funkcji bibliotek 2. Promocja czytelnictwa oraz wsparcie życia kulturalnego przez biblioteki. 3. Nowoczesne i dobrze wyposażone placówki oświatowe. 4. Powstanie nowoczesnej bazy turystycznej 5. Rozwój masowych imprez sportowych, kulturalnych i rekreacyjnych. 6. Stworzenie dogodnych warunków do inwestowania w turystykę i agroturystykę. 7. Aktywizacja lokalnej społeczności i napływ ludności spoza gminy. 8. Przestrzeganie zasad gospodarowania w wyznaczonych strefach ochrony konserwatorskiej. 9. Powstanie i rozwój nowoczesnej bazy sportowej i sportowo – rekreacyjnej.	1. Rozbudowa i modernizacja bibliotek: • modernizacja wyposażenia bibliotek; • budowa systemów sieciowych do udostępniania zbiorów; • udostępnianie katalogów bibliotecznych w Internecie. 2. Wzrost liczby i jakości zbiorów bibliotecznych: • konserwacja księgozbiorów; • zakup książek, czasopism i zbiorów specjalnych. 3. Promocja czytelnictwa i książek: • organizacja imprez kulturalnych (spotkań, lekcji bibliotecznych, dyskusji, kółek zainteresowań dla dzieci itd.) promujących czytelnictwo i polskich autorów książek, w tym szczególnie książek dla dzieci i młodzieży; • udzielanie informacji dostosowanych do zainteresowań czytelników, prowadzenie punktów informacji np. turystycznej; • organizowanie publicznych miejsc dostępu do Internetu. 4. Kreowanie pozytywnych nawyków w zakresie czytelnictwa: • podejmowanie akcji skierowanych do rodziców mających na celu wykształcenie świadomości o znaczeniu czytania dla rozwoju dziecka i jego przyszłej zdolności do zdobywania wiedzy; • wykształcanie nawyku sięgania po książkę; • organizowanie spotkań autorskich; • organizowanie konkursów dla dzieci i młodzieży, np. na najpopularniejszego

	bohatera literackiego wśród dzieci.
	5. Dostosowanie programów kształcenia i infrastruktury szkolnej do zmieniającego się faktycznego zapotrzebowania
	6. Dobudowa Sal Gimnastycznych do Zespołu Szkół w Bachowicach i w Ryczowie.
	7. Dokończenie budowy Pawilonu Sportowego w Bachowicach oraz budowa Pawilonu Sportowego w Półwsi
	8. Remont i modernizacja Pawilonów Sportowych w Spytkowicach i Ryczowie
	9. Poszerzenie nauki języków obcych i informatyki w szkołach podstawowych i gimnazjum
	10. Wspieranie przez samorządy wszelkich inicjatyw w zakresie kultury, oświaty sportu i rekreacji.
	11. Popieranie przez samorząd organizacji i stowarzyszeń promujących kulturę i sport.
	12. Istnienie programu popularyzacji i ochrony zabytkowych budynków, kapliczek przydrożnych, pomników przyrody
	13. Istnienie na terenie gminy parku krajobrazowego
	14. Istnienie programu wyszukiwania i wspierania młodych talentów
	15. Budowa Ośrodka sportowo – rekreacyjnego Wisła-Zamek
	16. Utworzenie dogodnych miejsc wędkowania i zagospodarowanie starorzecza Wisły
	17. Rozwój budownictwa letniskowego
	18. Objęcie ochroną konserwatorską wybranych twórców kultury i włączenie ich do Rejestru Państwowej Służby Ochrony Zabytków
	19. Respektowanie w planach miejscowych dóbr kultury i włączenie ich do rejestru Państwowej Służby Ochrony Zabytków
	20. Utrzymanie przeprawy wodnej przez Wisłę jako atrakcji turystycznej w perspektywie
	21. Oznakowanie kolejnych ścieżek rowerowych

	22. Zagospodarowanie rekreacyjne zbiornika powstałego w wyrobisku poeksploatacyjnym kopalni „Ryczów” 23. Utworzenie zbiornika retencyjnego o funkcji rekreacyjnej celem poprawy zasilania stawu rybnego „Kasztelan” 24. Wykorzystanie istniejących szlaków kolejowych w ruchu turystycznym /Wadowice, Kraków, Oświęcim/ 25. Utworzenie urządzeń pełnej obsługi rybackiej i produkcji rybackiej. 26. Remont i modernizacja budynku klubu sportowego celem przeznaczenia go na bazę gastronomiczną i noclegową. 27. Opracowanie programu wykorzystania łąk celem utworzenia szkoły jazdy konnej i hipoterapii. 28. Wykorzystanie istniejącego zbiornika wodnego w Ryczowie – Łęgu i przyległego terenu na cele rekreacyjne. 29. Powiązanie istniejących ścieżek rowerowych z projektowaną Wiślaną Trasą Rowerową i stworzenie miejscowych atrakcji. 30. Badanie śladów i możliwości odtworzenia trasy wojsk Jana III Sobieskiego, prowadzących do Wiednia tzw. „Szlak królewski do Wiktorii Wiedeńskiej”. 31. Stworzenie na rzece Wiśle trasy turystycznej tzw. „Wodna trasa turystyczna Doliny Karpia” łączącej Brzeźnicę – Łączany – Spytkowice – Alwernię. 32. Budowa ogólnodostępnego kompleksu boisk ze sztuczną nawierzchnią oraz boisk do piłki nożnej i wielofunkcyjnych w tym również ze sztuczną nawierzchnią. 33. Stworzenie kompleksowej bazy informacji kulturalnej, sportowej i turystycznej oraz zamieszczenie oferty w internecie. 34. Wytyczenie i oznakowanie szlaków kajakowych.
--	--

CEL STRATEGICZNY NR V

WZROST RANGI GMINY SPYTKOWICE JAKO OŚRODKA O ZNACZENIU PONADLOKALNYM – INTEGRACJA, WSPÓŁPRACA, PROMOCJA

CELE OPERACYJNE	CELE TAKTYCZNE
1. Powszechne zrozumienie misji, wizji i celów rozwoju gminy. 2. Istnienie mocnych więzi społecznych mieszkańców i zdolności do samoorganizowania się. 3. Rozwój i aktywizacja organizacji społecznych. 4. Wsparcie oraz współpraca władz gminy z organizacjami działającymi na terenie gminy. 5. Organizacja imprez oraz ich promocja	1. Strategia gminy włączona do strategii powiatu i województwa 2. Istnienie corocznych imprez integrujących mieszkańców i promujących gminę /„Dni Spytkowic”/ 3. Powstanie Ośrodka Wędkarskiego 4. Realizacja projektu „Dolina Karpia” 5. Promowanie w środkach masowego przekazu potencjału gminy 6. Stworzenie strategii promocji gminy. 7. Stworzenie oferty promocyjnej i zamieszczenie jej w środkach masowego przekazu.

CEL STRATEGICZNY NR VI POPRAWA INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ ORAZ ZARZĄDZANIA GMINĄ	
CELE OPERACYJNE	CELE TAKTYCZNE
1. Sprawny system komunikacyjny i dobry standard dróg 2. Wzrost inwestycji drogowych i nakładów na te inwestycje dokonywanych przez różnych inwestorów 3. Przyjazny dla interesantów Urząd Gminy	1. Istnienie programu budowy parkingów, poboczy w celu zapewnienia bezpieczeństwa 2. Uregulowanie stanu prawnego dróg 3. Przebudowa skrzyżowania drogi krajowej nr 44 z drogą powiatową nr 04-206 (1772K) w Ryczowie w celu poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego 4. Remont drogi krajowej na odcinku Zator – Brzeźnica 5. Remont dróg powiatowych na terenie gminy Spytkowice 6. Budowa chodników w ciągach dróg powiatowych 7. Modernizacja nawierzchni na drogach gminnych 8. Utworzenie zintegrowanego systemu informacyjnego oraz obsługi interesantów urzędu i innych gminnych jednostek 9. Utworzenie Biura Porad Obywatelskich 10. Wprowadzenie elektronicznego obiegu dokumentów i e – Urząd 11. Utworzenie Biura Obsługi Klienta w Urzędzie Gminy

CEL STRATEGICZNY NR VII

WYKORZYSTANIE ZASOBÓW NATURALNYCH I KULTURALNYCH W TYM POTENCJALNYCH OBSZARÓW NALEŻĄCYCH DO SIECI NATURA 2000

CELE OPERACYJNE	CELE TAKTYCZNE
1. Ukazanie unikatowych walorów przyrodniczych i krajobrazowych gminy. 2. Zagospodarowanie i wykorzystanie do celów turystycznych zabytków na terenie gminy. 3. Ochrona niepowtarzalnego dziedzictwa historycznego, kulturowego i przyrodniczego. 4. Promocja i tworzenie produktów lokalnych	1. Rewitalizacja, konserwacja, renowacja i rewaloryzacja zabytków z terenu gminy i ich ochrona przed zniszczeniem. 2. Utworzenie szlaków turystycznych (pieszych i rowerowych) przebiegających po terenach unikalnych przyrodniczo i krajobrazowo. 3. Promocja produktów lokalnych w kraju i zagranicą, poprzez organizację i udział w targach, festiwalach itp. 4. Stworzenie systemów informacji o zabytkach i przyrodzie gminy Spytkowice. 5. Ochrona i rewitalizacja oraz zabezpieczenie przed zagrożeniami obiektów dziedzictwa przyrodniczego, w szczególności pomników przyrody, obszarów chronionego krajobrazu, obszarów Natura 2000 itp.

CEL STRATEGICZNY NR VIII

WZMOCNIENIE ROLI „DOLINY KARPIA” POPRZEZ REALIZACJĘ ZINTEGROWANEJ STRATEGII ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH

CELE OPERACYJNE	CELE TAKTYCZNE
1. Wzmocnienie infrastruktury dla aktywnego wypoczynku 2. Rozszerzenie oferty skierowanej do odwiedzających 3. Ochrona niepowtarzalnego dziedzictwa historycznego, kulturowego i przyrodniczego. 4. Aktywizacja mieszkańców w kierunku zapewnienia przetrwania tradycji „stawiarstwa” i innych ginących zawodów i rzemiosł 5. Wykorzystanie zasobów historycznych jako atrakcji turystycznych 6. Ochrona i promocja środowiska naturalnego 7. Promocja i tworzenie produktów lokalnych 8. Wspieranie i promocja efektywnej gospodarki rybackiej 9. Promocja przedsiębiorczości i nowoczesnego rolnictwa	1. Zagospodarowanie zbiorników wodnych 2. Wzmocnienie infrastruktury technicznej 3. Aktywizacja mieszkańców w kierunku rozwoju w oparciu o turystykę 4. Rozbudowa kalendarza imprez 5. Poszerzenie oferty w zakresie dostępności szlaków i tras turystycznych 6. Budowa wspólnej kompleksowej oferty turystycznej 7. Budowa spójnego wizerunku obszaru Dolina Karpia 8. Intensyfikacja działań promocyjnych 9. Ochrona zabytków architektury 10. Wykorzystanie zasobów wykopaliskowych 11. Wskrzeszenie legend i podań Doliny Karpia 12. Zachowanie tradycji stawiarstwa 13. Zachowanie tradycji wikliniarstwa i innych tradycji rzemieślniczych 14. Promocja Doliny Karpia w oparciu o tradycję 15. Ochrona zasobów przyrodniczych poprzez ustanowienie obszarów częściowo chronionych 16. Promocja rozwiązań i zachowań proekologicznych 17. Promocja zachowań proekologicznych uzasadnionych ekonomicznie 18. Wykreowanie produktów lokalnych na bazie karpia, a także innych produktów 19. Tworzenie sieci punktów gastronomicznych mających w swojej ofercie karpia żywego lub produkty a karpia

	20. Promocja karpia jako specyfiki lokalnej poza Doliną Karpia 21. Wspieranie produkcji przetworów rybnych oraz poprawa efektywności i wartości produkcji 22. Promocja działań w zakresie hodowli karpia i innych (w tym ginących) gatunków ryb 23. Promocja podstaw przedsiębiorczości, szczególnie wśród młodzieży 24. Wspieranie zewnętrznego finansowania projektów realizowanych przez MSP 25. Aktywne działania związane z doradztwem i edukacją rolniczą
--	---

5. Wdrażanie Strategii.

Za wdrażanie Strategii odpowiedzialne są władze gminy Spytkowice. W przypadku realizacji poszczególnych zadań wynikających ze Strategii odpowiedzialność spoczywa na poszczególnych pracownikach / kierownikach w Urzędzie Gminy (ewentualnie w jednostkach Gminy) lub osobach zaangażowanych przez władze gminy do realizacji tych zadań.

Strategia Rozwoju Gminy Spytkowice obejmuje okres od 2007 do 2015 r. Dla potrzeb związanych z realizacją zadań strategii, a także ich monitoringiem czas ten podzielono na trzy okresy:

- okres I – lata 2007 – 2010,
- okres II – lata 2010 – 2013,
- okres III - lata 2013 – 2015.

5.1. Okres I - lata 2007 – 2010.

Podstawą wdrażania strategii rozwoju w pierwszym okresie będzie Plan Rozwoju Lokalnego, jednocześnie możliwa jest realizacji zadań, które nie znajdują się w Planie Rozwoju Lokalnego, a będą wpisywać się w cele strategii.

Dokument – Plan Rozwoju Lokalnego będzie miał charakter programu operacyjnego wynikającego bezpośrednio z zapisów strategii i skupi się głównie na zadaniach, które w strategii wskazano jako zadania kluczowe. Ponadto do Planu Rozwoju Lokalnego wprowadzane będą także inne zadania wpisujące się w cele strategii gminy i wykazujące powiązania z zadaniami realizowanymi w ramach planu.

W przypadku podjęcia stosownych decyzji przez władze gminy, wspartej zabezpieczeniem środków finansowych w pierwszym okresie możliwa jest również realizacja innych programów o charakterze operacyjnym, np. Planów Odnowy Wsi.

5.2 Okres II - lata 2010 - 2013 oraz okres III - lata 2013 — 2015.

W okresach II i III zakłada się, że zadania będą realizowane w oparciu o programy operacyjne (analogicznie do okresu I), definiujące przedsięwzięcia, które będą podjęte przez gminę. Jednocześnie przewiduje się realizację zadań wpisujących się w cele strategii poza tymi programami.

Forma realizacji zadań strategii w II i w III okresie będzie również uzależniona od systemu wdrażania środków pomocowych Unii Europejskiej w okresie programowania funduszy strukturalnych 2007 – 2013 oraz krajowych środków pomocowych. Realizacja zadań strategicznych zostanie przygotowana w sposób umożliwiający pozyskanie jak największych środków zewnętrznych.

6. Monitoring, ewaluacja i ocena strategii.

W ramach monitoringu sporządzane będą coroczne raporty dotyczące wdrażania Strategii Rozwoju po zakończeniu każdego roku budżetowego od 2007 do 2015. Raporty będą stanowiły podsumowanie zadań zrealizowanych w ramach poszczególnych celów operacyjnych. Przewiduje się (w raportach) analizę rzeczową i finansową wykonanych zadań jako główne narzędzie monitoringu wdrażania strategii.

Raporty przygotowywane będą przez Urząd Gminy, a następnie przedstawiane Radzie Gminy. Jednocześnie Raporty dostępne będą dla mieszkańców (strona internetowa gminy) oraz prezentowane na spotkaniach z mieszkańcami i liderami lokalnymi.

Dwukrotnie, po okresie I i po okresie II przewidziano ewaluację podjętych działań w ramach strategii – jako narzędzie, które pozwoli określić konieczność i zakres zmian wprowadzanych do strategii w II i III okresie wdrażania. Ocena to wskaże w szczególności, jakie nowe zadania kluczowe należy wprowadzić w okresach II i III, jakich zmian należy dokonać na poziomie celów operacyjnych i taktycznych. W trakcie trwania III okresu tj. w roku 2015 zostanie przeprowadzona całościowa ocena strategii 2007 – 2015, która będzie stanowiła podstawę do prac nad strategią na kolejne lata.

Wyżej opisane oceny strategii przeprowadzona zostaną w formie warsztatów z udziałem liderów lokalnych. Społeczność gminy będzie informowana o ich wynikach oraz o modyfikacjach wprowadzonych do Strategii.

Do realizacji strategii przyczynić się może współpraca z innymi gminami, w tym z gminami zagranicznymi. Gmina Spytkowice nie posiada zagranicznych gmin partnerskich. Proponuje się poszukiwanie odpowiednich partnerów w oparciu o konkretne zadania (np. gminy czeskie i austriackie dla rozwoju Szlaku Wiktorii Wiedeńskiej), możliwości

porozumiewania się i kontakty osobiste. Dla nawiązania współpracy pomocne będą programy współpracy międzynarodowej w ramach funduszy strukturalnych. Ze względu na realizację niektórych zadań, szczególny nacisk należy położyć na współpracę lokalną z gminami ościennymi, jak również z gminą Skawina i gminą Kraków.

Kopia dokumentu strategii powinna być rozesłana do wszystkich tych instytucji i organizacji, których działalność przyczynić się może do jej realizacji. Tekst niniejszego dokumentu powinien być umieszczony na stronie internetowej gminy, co wobec coraz powszechniejszego dostępu do Internetu, a także działań w tym zakresie, zapisanych także w niniejszej strategii powinno zapewnić dostęp społeczności gminy do treści dokumentu. Proponuje się także przedstawienie głównych zapisów strategii w gazecie gminnej „Głos Spytkowic”, co spowoduje zwiększenie możliwości powszechnego zrozumienia misji, wizji i celów rozwoju gminy.

7. Finansowanie Strategii.

Podstawowym źródłem finansowania części zadań wyznaczonych w Strategii są środki budżetu gminy Spytkowice. Jednakże, aby możliwa była pełna realizacja założeń strategii niezbędne jest pozyskanie zewnętrznych (poza budżetowych) środków finansowych. Montaż finansowy przewiduje zatem następujące źródła:

- budżet gminy
- środki zewnętrzne,, w tym:
 - z budżetu państwa,)
 - z funduszy celowych,
 - z programów pomocowych Unii Europejskiej, Banku Światowego, innych zagranicznych instytucji finansowych,
 - wkładu prywatnego,
 - innych źródeł.

Jednym z priorytetowych celów władz gminy będzie pozyskiwanie środków z programów pomocowych. Środki te w pierwszej kolejności skierowane zostaną na realizację

zadań wskazanych w strategii jako kluczowe uzupełniając wkład własny gminy.

Przewiduje się zabezpieczanie w ramach budżetu gminy w kolejnych latach kwot przeznaczonych na przygotowanie dokumentacji dla projektów wpisujących się w cele strategii i przygotowywanych do realizacji.

Dokonana we wcześniejszych rozdziałach analiza kluczowych problemów występujących na terenie gminy oraz planowanych do realizacji przedsięwzięć strategicznych wskazała na konieczność przeznaczenia największych środków na zadania zamieszczone w celach strategicznych: III – Zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego – czyste środowisko i ład przestrzenny oraz zapewnienie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego, IV – Rozwój oświaty, kultury, sportu i turystyki oraz VI – Poprawa infrastruktury technicznej oraz zarządzania gminą. Wartość ta jest także spotęgowana z powodu bardzo wysokich kosztów realizacji zadań z zakresu budowy podstawowej infrastruktury.

8. Zbieżność i powiązania ze Strategią Rozwoju Województwa Małopolskiego, Powiatu Wadowickiego i Zintegrowaną Strategią Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Zapisy Strategii Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Gminy Spytkowice były opracowywane przy założeniu jej pełnej harmonii ze strategiami wyższego rzędu w sensie terytorialnym. Strategia Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Gminy Spytkowice jest w pełni zgodna ze Strategią Rozwoju Województwa Małopolskiego, Strategią Rozwoju Powiatu Wadowickiego oraz obszaru „Dolina Karpia”, na rzecz rozwoju którego, akces wspólnego działania z kilkoma społecznościami innych gmin, zgłosiła także gmina. Spytkowice. Realizacja zadań wynikających ze Strategii Rozwoju Gminy Spytkowice przyczyni się do realizacji celów wyznaczonych w Strategii Rozwoju Powiatu Wadowickiego oraz w Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego.

8.1. Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2007 – 2013.

Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2007-2013 przyjęta została

uchwałą nr XLI/527/06 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 30 stycznia 2006 r.

Wizja zawarta w Strategii to:

MAŁOPOLSKA - regionem szans, wszechstronnego rozwoju ludzi i nowoczesnej gospodarki, silnym aktywnością swych mieszkańców, czerpiącym z dziedzictwa przeszłości i zachowującym tożsamość w integrującej się Europie.

Jest to kontynuacja kierunku rozwoju zapisanego w Strategii Rozwoju na lata 2000 – 2006. Dla realizacji wizji określono trzy pola strategii, przypisując każdemu z nich jeden cel strategiczny. W obrębie każdego pola strategii wydzielono 2 do 4 obszarów polityki rozwoju. Każdemu obszarowi przypisano jeden cel pośredni. Do poszczególnych obszarów przypisane są kierunki polityki rozwoju.

Tabela nr.20. Schemat Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2007 – 2013.

WIZJA 2015 MAŁOPOLSKA - REGIONEM SZANS, WSZECSTRONNEGO ROZWOJU LUDZI I NOWOCZESNEJ GOSPODARKI, SILNYM AKTYWNOŚCIĄ SWYCH MIESZKAŃCÓW, CZERPIĄCYM Z DZIEDZICTWA PRZESZŁOŚCI I ZACHOWUJĄCYM TOŻSAMOŚĆ W INTEGRUJĄCEJ SIĘ EUROPIE									
POLE strategii	A.- KONKURENCYJNOŚĆ GOSPODARCZA				B.- ROZWÓJ SPOŁECZNY I JAKOŚĆ ŻYCIA			C.- POTENCJAŁ INSTYTUCJONALNY	
	Wzmocnienie konkurencyjności gospodarczej województwa				Stworzenie warunków dla wszechstronnego rozwoju społecznego i wysokiej jakości życia			Wzmocnienie potencjału instytucjonalnego	
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
	Obszar polityki rozwoju	Obszar polityki rozwoju	Obszar polityki rozwoju	Obszar polityki rozwoju	Obszar polityki rozwoju	Obszar polityki rozwoju	Obszar polityki rozwoju	Obszar polityki rozwoju	Obszar polityki rozwoju
Cel pośredni	Spółczesność i aktywności	Gospodarka regionalnej szansy	Infrastruktura dla rozwoju regionalnego	Krakowski Obszar Metropolitalny	Spójność wewnątrz-regionalna	Ochrona środowiska	Dziedzictwo i przestrzeń regionalna	Współpraca terytorialna	Nowoczesne zarządzanie publiczne
	Lepiej wykształceni, twórcy i przedsiębiorczy mieszkańcy	Konkurencyjna, otwarta i innowacyjna gospodarka	Nowoczesna i sprawna, sprzyjająca rozwojowi społ.- gosp. infrastruktura	Rozwój Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego jako europolii	Spójny wewnętrznie, bezpieczny, zapewniający równe szanse i możliwości rozwoju region	Wysoka jakość życia w czystym i bezpiecznym środowisku przyrodniczym	Wysoka jakość środowiska przyrodniczo-kulturowego i przestrzeni regionalnej	Silna pozycja Małopolski na arenie krajowej i międzynarodowej	Inspirująca, przejrzysta i wspierająca rozwój administracja publiczna

Źródło: Wersja elektroniczna Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2007 – 2013.

W tabeli poniżej powiązano obszary polityki rozwoju (O) i kierunki polityki rozwoju województwa (KP) z poszczególnymi celami strategicznymi gminy.

Tabela nr. 21. Powiązania Strategii Rozwoju Gminy ze Strategią Rozwoju Województwa Małopolskiego

Cele strategiczne gminy	Obszary i Kierunki Polityki strategii województwa
I. Rozwój przedsiębiorczości – nowoczesne rolnictwo, usługi komercyjne, drobna wytwórczość.	Obszar I – Społeczeństwo wiedzy i aktywności - I.3. Wsparcie indywidualnej przedsiębiorczości - I.4. Rozwój rynku pracy Obszar II – Gospodarka regionalnej szansy - II.2. Rozwój innowacji oraz nowoczesnych technologii - II.3. Zrównoważone rolnictwo, w tym rolnictwo ekologiczne - II.4. Przyciągnięcie bezpośrednich inwestycji do regionu - II.5. Rozwój przemysłu czasu wolnego. Obszar V – Spójność wewnątrz regionalna - V.2. Integrująca polityka społeczna - V.5. Wzmocnienie społeczeństwa obywatelskiego oraz budowanie tożsamości regionalnej Obszar VI – Ochrona środowiska - VI.1. Ochrona zasobów wodnych - VI.2. Ochrona powietrza i zwiększenie wykorzystania niekonwencjonalnych źródeł energii. Obszar VII – Dziedzictwo i przestrzeń regionalna - VI.2. Ochrona bio – i georóżnorodności
II. Poprawa jakości warunków życia – mieszkaniowych, stanu zdrowia i porządku publicznego.	Obszar I – Społeczeństwo wiedzy i aktywności - I.1. Poprawa jakości i poziomu wykształcenia mieszkańców - I.3. Wsparcie indywidualnej przedsiębiorczości - I.4. Rozwój rynku pracy Obszar II – Gospodarka regionalnej szansy - II.2. Rozwój innowacji oraz nowoczesnych technologii - II.3. Zrównoważone rolnictwo, w tym rolnictwo ekologiczne Obszar V – Spójność wewnątrz regionalna - V.1. Rozwój profilaktyki i ochrony zdrowia - V.2. Integrująca polityka społeczna - V.3. Poprawa kondycji rodziny małopolskiej - V.4. Poprawa bezpieczeństwa obywateli - V.5. Wzmocnienie społeczeństwa obywatelskiego oraz budowanie tożsamości regionalnej - V.6. Rozwój sieci ośrodków usług publicznych
III. Zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego – czyste środowisko i ład przestrzenny oraz zapewnienie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego	Obszar V – Spójność wewnątrz regionalna - V.4. Poprawa bezpieczeństwa obywateli Obszar VI – Ochrona środowiska - VI.1. Ochrona zasobów wodnych - VI.2. Ochrona powietrza i zwiększenie wykorzystania niekonwencjonalnych źródeł energii - VI.3. Gospodarka odpadami - VI.4. Bezpieczeństwo ekologiczne ochrona przed skutkami klęsk ekologicznych. Obszar VII – Dziedzictwo i przestrzeń regionalna - VII.1. Ochrona i kształtowanie krajobrazu kulturowego - VII.2. Ochrona bio – i georóżnorodności

	VII.4. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych
IV. Rozwój oświaty, kultury, sportu i turystyki	Obszar I – Społeczeństwo wiedzy i aktywności - I.1. Poprawa jakości i poziomu wykształcenia mieszkańców - I.2. Rozwój społeczeństwa informacyjnego - I.3. Wsparcie indywidualnej przedsiębiorczości - I.4. Rozwój rynku pracy - I.5. Wsparcie i promocja talentów Obszar II – Gospodarka regionalnej szansy - II.4. Przyciągnięcie bezpośrednich inwestycji do regionu - II.5. Rozwój przemysłu czasu wolnego Obszar V – Spójność wewnątrz regionalna - V.5. Wzmocnienie społeczeństwa obywatelskiego oraz budowanie tożsamości regionalnej - V.6. Rozwój sieci ośrodków usług publicznych Obszar VII – Dziedzictwo i przestrzeń regionalna - VII.1. Ochrona i kształtowanie krajobrazu kulturowego - VII.3. Opieka nad regionalnym dziedzictwem kulturowym
V. Wzrost rangi gminy Spytkowice jako ośrodka o znaczeniu ponadlokalnym – integracja, współpraca, promocja.	Obszar II – Gospodarka regionalnej szansy - II.5. Rozwój przemysłu czasu wolnego Obszar V – Spójność wewnątrz regionalna - V.5. Wzmocnienie społeczeństwa obywatelskiego oraz budowanie tożsamości regionalnej Obszar VIII – Współpraca terytorialna - VIII.1. Promocja i wyznaczenie pozycji małopolski na arenie krajowej i międzynarodowej - VIII.2. Rozwój współpracy międzyregionalnej - VIII.3. Promocja wewnątrz regionalna i wzmocnienie potencjału partnerów z Małopolski do uczestnictwa we współpracy terytorialnej
VI. Poprawa infrastruktury technicznej oraz zarządzania gminą	Obszar I – Społeczeństwo wiedzy i aktywności - I.2. Rozwój społeczeństwa informacyjnego Obszar III – Infrastruktura dla rozwoju regionalnego - III.1. Rozwój międzyregionalnych i wewnątrz regionalnych powiązań drogowych - III.2. Rozwój infrastruktury dla społeczeństwa informacyjnego - III.3. Zwiększenie roli transportu zbiorowego w obsłudze regionu Obszar IX – Nowoczesne zarządzanie publiczne - IX.1. Podniesienie sprawności działania urzędów administracji publicznej i benchmarking administracyjny - IX.2. Systemowe doskonalenie kwalifikacji pracowników małopolskiej administracji publicznej - IX.3. „e-administracja” – doskonalenie urzędów w załatwianiu spraw oraz dostępie do informacji publicznej - IX.4. „Przejrzysta Małopolska” – promowanie wartości etycznych wśród pracowników administracji publicznej i społeczeństwa

VII. Wykorzystanie zasobów naturalnych i kulturowych, w tym potencjału obszarów należących do sieci Natura 2000	Obszar VII – Dziedzictwo i przestrzeń regionalna • VII.1. Ochrona i kształtowanie krajobrazu kulturowego • VII.2. Ochrona bio – i georóżnorodności • VII.3. Opieka nad regionalnym dziedzictwem kulturowym • VII.4. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych Obszar VIII – Współpraca terytorialna • VIII.1. Promocja i wyznaczenie pozycji małopolski na arenie krajowej i międzynarodowej • VIII.2. Rozwój współpracy międzyregionalnej • VIII.3. Promocja wewnątrz regionalna i wzmocnienie potencjału partnerów z Małopolski do uczestnictwa we współpracy terytorialnej
VIII. Wzmocnienie roli „Doliny Karpia” poprzez realizację Zintegrowanej Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich	Obszar I – Społeczeństwo wiedzy i aktywności • I.1. Poprawa jakości i poziomu wykształcenia mieszkańców • I.2. Rozwój społeczeństwa informacyjnego • I.3. Wsparcie indywidualnej przedsiębiorczości • I.4. Rozwój rynku pracy Obszar II – Gospodarka regionalnej szansy • II.2. Rozwój innowacji oraz nowoczesnych technologii • II.3. Zrównoważone rolnictwo, w tym rolnictwo ekologiczne • II.4. Przyciągnięcie bezpośrednich inwestycji do regionu • II.5. Rozwój przemysłu czasu wolnego Obszar V – Spójność wewnątrz regionalna • V.1. Rozwój profilaktyki i ochrony zdrowia • V.2. Integrująca polityka społeczna • V.3. Poprawa kondycji rodziny małopolskiej • V.4. Poprawa bezpieczeństwa obywateli • V.5. Wzmocnienie społeczeństwa obywatelskiego oraz budowanie tożsamości regionalnej • V.6. Rozwój sieci ośrodków usług publicznych Obszar VI – Ochrona środowiska • VI.1. Ochrona zasobów wodnych • VI.2. Ochrona powietrza i zwiększenie wykorzystania niekonwencjonalnych źródeł energii • VI.3. Gospodarka odpadami • VI.4. Bezpieczeństwo ekologiczne ochrona przed skutkami klęsk ekologicznych Obszar VII – Dziedzictwo i przestrzeń regionalna • VII.1. Ochrona i kształtowanie krajobrazu kulturowego • VII.2. Ochrona bio – i georóżnorodności • VII.3. Opieka nad regionalnym dziedzictwem kulturowym • VII.4. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych Obszar VIII – Współpraca terytorialna • VIII.1. Promocja i wyznaczenie pozycji małopolski na arenie krajowej i międzynarodowej • VIII.2. Rozwój współpracy międzyregionalnej

8.2. Strategia Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Powiatu Wadowickiego.

W poniższym rozdziale zostanie przedstawiona zgodność Strategii Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Gminy Spytkowice 2007 – 2015 ze Strtegią Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Powiatu Wadowickiego. Zgodnie z dokumentem strategii dostępnym na stronie powiatu wadowickiego, jego wizją jest:

POWIAT WADOWICKI

- *zintegrowane społeczeństwo zorientowane na realizację wspólnych celów społecznych, gospodarczych i kulturalnych,*
- *znany i ceniony ośrodek kultu religijnego, turystyki pielgrzymkowej, górskiej, narciarskiej, poznawczej, agroturystyki oraz sportu i rekreacji zapewniający mieszkańcom wysokie dochody i jakość życia,*
- *czyste środowisko, uporządkowana gospodarka wodna, leśna i dochodowe rolnictwo, przestrzeń silnie zagospodarowana turystycznie w południowej części,*
- *obszar rozwiniętej produkcji rolno-spożywczej, w tym zdrowej żywności,*
- *ponadregionalny ośrodek rzemiosła i usług,*
- *dostępny komunikacyjnie, wyposażony w nowoczesne systemy telekomunikacyjne, z rozwiniętą i bezpieczną siecią dróg oraz sprawną koleją,*
- *rejon o rozbudowanej infrastrukturze kulturalnej, słynący z dbałości o zabytki, kultywujący folklor, tradycje i wartości narodowe,*
- *Ziemia rozwijająca duchowo, umysłowo i materialnie,*
- *wiodący obszar województwa małopolskiego, prowadzący szeroką współpracę regionalną, subregionalną i międzynarodową.*

Wiele elementów tej wizji jest zbieżnych z wizją gminy Spytkowice. W strategii powiatu wyznaczono 4 strategiczne obszary rozwojowe:

- NOWE MIEJSCA PRACY
- WYSOKA JAKOŚĆ ŻYCIA
- INTEGRACJA, WSPÓŁPRACA I PROMOCJA
- INWESTYCJA CENTRALNA „ŚWINNA PORĘBA”

Dla każdego obszaru określono po kilka celów strategicznych. W tabeli poniżej podano wybrane cele zbieżne z celami strategii gminy.

Tabela nr 22. Powiązania Strategii Rozwoju Gminy ze Strategią Rozwoju Powiatu Wadowickiego

Cele strategiczne gminy	Obszary i cele strategiczne powiatu
I. Rozwój przedsiębiorczości – nowoczesne rolnictwo, usługi komercyjne, drobna wytwórczość.	Obszar – Nowe miejsca pracy • Restrukturyzacja gospodarcza powiatu • Strategia restrukturyzacji rolnictwa • Rozwój turystyki Obszar – Integracja, współpraca i promocja • Istnienie mocnych więzi społecznych w powiecie oraz zdolność do spontanicznego samoorganizowania się
II. Poprawa jakości warunków życia – mieszkaniowych, stanu zdrowia i porządku publicznego.	Obszar – Wysoka jakość życia • Kultura • Oświata • Budownictwo mieszkaniowe • Promocja i ochrona zdrowia Obszar – Integracja, współpraca i promocja • Istnienie mocnych więzi społecznych w powiecie oraz zdolność do spontanicznego samoorganizowania się
III. Zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego – czyste środowisko i ład przestrzenny oraz zapewnienie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego	Obszar – Nowe miejsca pracy • Restrukturyzacja gospodarcza powiatu • Strategia restrukturyzacji rolnictwa • Ochrona środowiska • Dobry stan połączeń drogowych i kolejowych wewnętrznych i zewnętrznych
IV. Rozwój oświaty, kultury, sportu i turystyki	Obszar – Nowe miejsca pracy • Ochrona środowiska • Dobry stan połączeń drogowych i kolejowych wewnętrznych i zewnętrznych Obszar – Wysoka jakość życia • Kultura • Oświata Obszar – Integracja, współpraca i promocja • Istnienie mocnych więzi społecznych w powiecie oraz zdolność do spontanicznego samoorganizowania się
V. Wzrost rangi gminy Spytkowice jako ośrodka o znaczeniu ponadlokalnym – integracja, współpraca, promocja.	Obszar – Wysoka jakość życia • Kultura • Oświata Obszar – Integracja, współpraca i promocja • Powszechna znajomość i zrozumienie wizji, misji oraz jej celów strategicznych rozwoju powiatu przez jego mieszkańców i otoczenie • Strategia rozwoju województwa małopolskiego uwzględnia strategiczne kierunki oraz cele rozwoju powiatu wadowickiego • Istnienie mocnych więzi społecznych w powiecie oraz zdolność do spontanicznego samoorganizowania się

VI. Poprawa infrastruktury technicznej oraz zarządzania gminą	Obszar – Nowe miejsca pracy • Restrukturyzacja gospodarcza powiatu • Strategia restrukturyzacji rolnictwa • Ochrona środowiska • Dobry stan połączeń drogowych i kolejowych wewnętrznych i zewnętrznych
VII. Wykorzystanie zasobów naturalnych i kulturowych, w tym potencjału obszarów należących do sieci Natura 2000	Obszar – Nowe miejsca pracy • Restrukturyzacja gospodarcza powiatu • Strategia restrukturyzacji rolnictwa • Ochrona środowiska • Rozwój turystyki Obszar – Wysoka jakość życia • Kultura • Oświata • Ochrona i promocja zdrowia
VIII. Wzmocnienie roli „Doliny Karpia” poprzez realizację Zintegrowanej Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich	Obszar – Nowe miejsca pracy • Restrukturyzacja gospodarcza powiatu • Strategia restrukturyzacji rolnictwa • Ochrona środowiska • Rozwój turystyki Obszar – Wysoka jakość życia • Kultura • Oświata • Ochrona i promocja zdrowia Obszar – Integracja, współpraca i promocja • Istnienie mocnych więzi społecznych w powiecie oraz zdolność do spontanicznego samoorganizowania się

Jak widać wszystkie cele strategiczne gminy znajdują swoje powiązanie z celami powiatu, natomiast cel strategiczny powiatu Inwestycja centralna „Świnna Poręba” nie znajduje, ze względu na brak powiązań z gminą Spytkowice, odzwierciedlenia w strategii gminy.

8.3. Zintegrowana Strategia Rozwoju Obszarów Wiejskich „Dolina Karpia”.

Gmina Spytkowice wraz z gminami Zator, Osiek, Przeciszów, Polanka Wielka i Brzeźnica uczestniczy w inicjatywie „Dolina Karpia” i pod tą nazwą w 2006 roku utworzono Lokalną Grupę Działania (Program Leader+) oraz przygotowano Zintegrowaną Strategię Rozwoju Obszarów Wiejskich (ZSROW) dla obszaru tych sześciu gmin

Wizję obszaru sformułowano jako:

Dolina Karpia jako główny ośrodek hodowli karpia oraz wędkarstwa w Polsce, posiadający rozbudowaną i kompleksową ofertę turystyczną. Dolina Karpia stanie się miejscem bogatym

w inicjatywy i przedsięwzięcia wspólne, z których korzyści przeznacza się na stałą poprawę jakości życia mieszkańców.

Wizja ta w swej pierwszej części akcentuje jeden z kierunków rozwoju gminy Spytkowice, związanych z rozwojem turystyki i rekreacji na terenie gminy. Zgodnie z wymogami Programu Leader+ w strategii Doliny Karpia wybrano dwa tematy:

- Poprawa jakości życia na obszarach wiejskich,
- Wykorzystanie zasobów naturalnych i kulturowych, w tym potencjału obszarów należących do sieci Natura 2000.

Ponadto w Zintegrowanej Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich wyznaczono 3 domeny strategiczne, obejmujące 10 celów strategicznych. Cele strategiczne gminy Spytkowice wpisują się w następujące cele strategiczne Doliny Karpia:

Domena strategiczna 1. – Turystyka.

Cele strategiczne:

- 1.1. Wzmocnienie infrastruktury dla aktywnego wypoczynku;
- 1.2. Rozszerzenie oferty skierowanej do odwiedzających
- 1.3. Poprawa jakości i skuteczności działań promocyjnych;

Domena strategiczna 2. – Dziedzictwo historyczno – kulturowo - przyrodnicze.

Cel strategiczny:

- 2.1. Ochrona niepowtarzalnego dziedzictwa historycznego i kulturowego.
- 2.3. Wykorzystanie zasobów historycznych jako atrakcji turystycznych.
- 2.4. Ochrona i promocja środowiska naturalnego.

Domena strategiczna 3. – Konkurencyjne rolnictwo i gospodarka.

Cel strategiczny:

- 3.1. Promocja i tworzenie produktów lokalnych.
- 3.3. Promocja przedsiębiorczości i nowoczesnego rolnictwa.

Wyjątkiem jest cel strategiczny VIII w Strategii Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Gminy Spytkowice 2007 – 2015, który w całości został oparty na Zintegrowanej Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich w celu realizacji jej zapisów i wzmocnienia roli „Doliny Karpia”.

9. Wnioski.

Przebieg prac nad przygotowaniem strategii pokazał, iż lokalni partnerzy społeczno - gospodarczy są żywotnie zainteresowani rozwojem gmin, w której mieszkają, posiadają wole działania i dążenia do wyznaczonych celów.

Strategia Rozwoju Gminy Spytkowice powstała w wyniku zaangażowania Wójta Gminy, Sołtysów Wsi, pracowników Urzędu Gminy, a przede wszystkim w swojej warstwie koncepcyjnej osób reprezentujących mieszkańców Gminy. Dzięki temu dokument ten jest wyrazem zarówno potrzeb jak i dążeń oraz ambicji lokalnej społeczności. Sformułowana została misja gminy, wyznaczono cele strategiczne, jak również cele operacyjne i taktyczne. Proces wdrażania zapisów strategii zakłada oprócz wykorzystania potencjału gminy w zakresie walorów materialnych oraz jej otwartości na otoczenie przede wszystkim wykorzystanie potencjału ludzkiego, który stanowi podstawę do podjęcia jakichkolwiek działań rozwojowych.

Rozwój gminy w ujęciu generalnym jest pochodną rozwoju w zakresie poszczególnych celów strategicznych, a trwały i harmonijny rozwój w zakresie każdego z poszczególnych celów jest warunkiem koniecznym do realizacji misji gminy.

Wzrost atrakcyjności turystycznej i wzrost gospodarczy związane są inwestycjami generującymi miejsca pracy, to wiąże się z infrastrukturą techniczną (warunkującą inwestycje), podnoszeniem poziomu wykształcenia i kwalifikacji oraz przedsiębiorczości mieszkańców (potencjał ludzki).

Aby zrealizować ambitne cele wyznaczone w Strategii konieczne jest podjęcie działań o charakterze partnerskim pomiędzy władzami gminy, radnymi, sołtysami, urzędem i społecznością lokalną i ich rzetelna realizacja, monitoring i ocena. Kluczowe znaczenie w tym procesie będzie przypisane promowaniu strategii i dystrybucji informacji na temat jej wdrażania jako czynnikom, które zapewnią zainteresowanie i aktywny udział mieszkańców w kreowaniu polityki rozwojowej gminy.

10. Źródła danych wykorzystane podczas opracowywania strategii.

1. Informacje opracowane przez poszczególne referaty Urzędu Gminy w Spytkowicach oraz z jednostek podległych gminie.
2. Informacje dostarczone przez Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach.
3. Dane publikowane na oficjalnej stronie internetowej Gminy Spytkowice: www.spytkowice.net.pl
4. Strategia Rozwoju Społeczno Gospodarczego Gminy Spytkowice na lata 2005 – 2007.
5. Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań, Powszechny Spis Rolny, 2002 – Spytkowice, Urząd Statystyczny w Krakowie, Kraków 2003.
6. Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań, Powszechny Spis Rolny, 2002 – Województwo Małopolskie, Urząd Statystyczny w Krakowie, Kraków 2003.
7. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Spytkowice, Zabrze 1999.
8. Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Spytkowice.
9. Ludność, ruch naturalny i migracje w Województwie Małopolskim w 2005 r. Informacje i opracowania statystyczne, Urząd Statystyczny w Krakowie, Kraków 2006.
10. Rynek pracy w Województwie Małopolskim w latach 2003 – 2005, Urząd Statystyczny w Krakowie, Kraków 2006.
11. Województwo Małopolskie 2006, Kraków 2007.
12. Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego Na Lata 2007 – 2013, Kraków 2006.
13. Strategia Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Powiatu Wadowickiego.
14. Zintegrowana Strategia Rozwoju Obszarów Wiejskich – Dolina Karpia, Kraków – Cieszyn 2006.